

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ
පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය

වාර්ෂික වාර්තාව

2017

අභ්‍යාස ආයතනය

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා

“රුවන් සෙවන”

නො:73/5/A,

වැලිවිට

2018.11.12

ලේකම්තුමා

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය,

සෞභාදම්පියස,

අංක 416/බී/1,

රොබට් ගුණවර්ධන මාවත

බත්තරමුල්ල.

ගරු අමාත්‍යතුමනි,

වාර්ෂික වාර්තාව 2017

1971 අංක (2)14 38 උප වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් ලේඛන ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කරමි.

1. 2017 වර්ෂය සඳහා වූ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ පාලන වාර්තා
2. 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආයතනයේ ආදායම් හා වියදම් වාර්තාව, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂපත්‍රය හා 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහප්‍රකාශය
3. 2017 වර්ෂය සඳහා වන විගණකාධිපති වාර්තාව

මෙයට විශ්වාසී

නවරත්න බණ්ඩාර අලහකෝන්

සභාපති

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය

දැක්ම මෙහෙවර හා අභිමතාර්ථ

දැක්ම

“ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධිය හා සංවර්ධනය සඳහා අදාළ පර්යේෂණ හා පුහුණු කටයුතු කරමින් කලාපයේ විශිෂ්ටතම පර්යේෂණ හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය වීම”

මෙහෙවර

“ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය ඉතා තරඟකාරී මට්ටමේ කුසලතාවයන් වැඩි දියුණු කිරීම තුලින් අප සේවා දායකයන්ට උපරිම අන්දමේ සේවාවක් ලබා දීමට අදාළ නව මැණික් තැන්පතු හඳුනා ගැනීම සඳහා ගවේෂණ කටයුතු මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධියට අදාළ නව නිපැයුම් බිහි කිරීම හා ඒවායේ අගය වැඩි කිරීමට අදාළ ශිල්පීය හා තාක්ෂණික දැනුම හා කුසලතා වලින් පිරිපුන් ශ්‍රමිකයන් බිහි කිරීම මෙන්ම කර්මාන්තයට අදාළ වැඩිමුළු සඟරා පොත්පත් හා පර්යේෂණ ග්‍රන්ථ පල කිරීම අපගේ මෙහෙවරයි ”

අභිමතාර්ථ

“ ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් බහිෂ් සම්පත් විභව ප්‍රදේශ ගවේෂණය කර තිරසාර ලෙස හෙලා ගැනීම සහ නව තාක්ෂණික ක්‍රම පිලිබඳ පුහුණුවක් සහිත ශ්‍රමිකයන් තුලින් ජාතික ආර්ථිකයට දායක වීම”

2. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සංයුතිය

2.1 2017වර්ෂය තුළ ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික සංයුතිය පහත සඳහන් පරිදි විය.

01	නවරත්න බණ්ඩාර අලහකෝන් මහතා	2015.02.24 දින සිට මේ දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සභාපති
02	කේ.ඩී.ආර් ඔල්ගා මහත්මිය	2015-03-18 දින සිට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
03	ඩී.එම්.ඩී.ඔ.කේ දිසානායක මහතා	2015-02-20 දින සිට 2017-06-05 දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
04	එම්.පී.එන්.එම් වික්‍රමසිංහ මහතා	2015-06-25 දින සිට 2017-03-30 දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
05	එම්.ඒ.එස්.පී.කේ මලවිආරච්චි මහතා	2016-11-01 දින සිට 2017-10-27 දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
06	ඩබ්.එම්.ඒ.පී.බී වන්නිනායක මහතා	2017-04-20 දින සිට 2017-07-27 දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
07	නිතිඤ නිමල් බෝපගේ මහතා	2017-09-28 දින සිට මේ දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
08	එම්.එල් ගම්මම්පිල මහතා	2017-09-28 දින සිට මේ දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
09	ජයරත්න දිසානායක මහතා	2017-11-07 දින සිට මේ දක්වා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික

2.2 ඉහළ කළමණාකාරිත්වය

ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - (1) ආචාර්ය ප්‍රශාන් ග්‍රැන්සිස් මහතා

(B.Sc.Special (Geo., SL) M.Sc. (Gem.,SL) M.Sc. (Petro.,Canada), Ph.D. (Gem.,SL), Dip. Mkt(UK), G.G.(GIA,USA),A.J.P. (GIA,USA), MGA(SL))

අධ්‍යක්ෂ (පුහුණු හා සංවර්ධන) – (2) වසන්ත ගම්ලත් මයා

M.sc (Gem), B.Sc (SP),(Physics)FGA (Cert)FG,MGA (SL)

3. සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවස්ථා සහ අභියෝග පිළිබඳ සභාපතිතුමා ගේ සමාලෝචනය

3.1 අවස්ථා

- පර්යේෂණ සහ පුහුණු සඳහා ඉල්ලුම වැඩි කිරීම.

ආයතනයේ සේවාවන් සඳහා දේශීය හා විදේශීය ඉල්ලුම් වර්ධනය වෙමින් තිබේ. මෙම ක්ෂේත්‍රයේ පුහුණු ශ්‍රමිකයින් සඳහා හොඳ ඉල්ලුමක් පැවතීම මෙම ඉල්ලුම වර්ධනය කිරීමට හේතු වී ඇත. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ සේවාවන් වල ගුණාත්මක තත්වය ඉහල නැංවීමට ගත් ක්‍රියාමාර්ග හරහාද මෙම සේවාවන් වල ඉල්ලුම වැඩි වීමට හේතු වී ඇත. මෙම ක්ෂේත්‍රයට අදාළව සම්පූර්ණ පරාසය තුළ පුහුණු සේවාවන් ලබා දෙන වෙනත් කිසිදු ආයතනයක් නොමැත. එසේම මෙම කර්මාන්තයට අවශ්‍ය පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සපුරාගෙන සේවා සපයන්නෙකු ද කලාපය තුළ නොමැත. එසේම දැනට සීඝ්‍ර වර්ධනයක් අත්පත් කර ගනිමින් තිබෙන උතුරු සහ නැගෙනහිර ප්‍රදේශ වල පුහුණු වෙළඳපොළ අවශ්‍යතාවයන් සැපිරීමද සිදුකිරීමේ අවකාශය ඇත.

- සම්පූර්ණ වී නොමැති අවශ්‍යතා**
ක්ෂේත්‍රය සඳහා සේවා සපයන්නන් විසින් සම්පූර්ණ නොකරන ලද අවශ්‍යතා තවමත් ඇත. මේ යටතේ ක්‍රමවත් මැණික් නිධි ගවේශණ, ප්‍රාථමික මැණික් නිධි හඳුනාගැනීම, ප්‍රාථමික මැණික් නිධි ලබා ගැනීමේ තාක්ෂණය සැලසුම් කිරීම හා සැකසීම, සහ පරිසරය ආශ්‍රිත ස්වර්ණාභරණ මෝසතර නිර්මාණ සහ නිෂ්පාදනය වෙනුවෙන් පුහුණුව ලබා දීම වෙනුවෙන්ද ඇතුළත් වේ.
- තාක්ෂණික අභිවර්ධනය**
මැණික් නිධි කැණීම සහ මැණික් වල වර්ණය වැඩි දියුණු කිරීම වැනි කටයුතු සඳහා නව යන්ත්‍රෝපකරණ සොයා ගැනීම සහ හඳුන්වාදීම සඳහා ද ඉඩ ප්‍රස්ථාවක් ඇත.
- ආයතනයේ දියුණුව**
ලෝකයේ විවිධ ප්‍රදේශ වල සේවා ලාභීන් සඳහා සේවය ලබා දීමට ආසියානු පැසිපික් කලාපයේ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ විශ්ව විද්‍යාලයක් මට්ටමට මෙම ආයතනය උසස් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ද ඇත.
- වෙනත් පහසුකම්**
ගෙවුම් තාප පිරිසම් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් ස්ථාන වල ස්ථාන ගත කිරීම සහ පර්යේෂණ පහසුකම් මඟින්ද මෙම ක්ෂේත්‍රය වෙනුවෙන් විශාල සේවාවන් ලබා දීම සඳහා අසමසම මට්ටමක ආයතනය පවතී.
- කර්මාන්තයේ දියුණුව සඳහා සංඛ්‍යා වැඩසටහන්**
පරිසර අධිකාරීන් සමග මැණික් කර්මාන්තය සඳහා පරිසර හිතකාමී ක්රම සඳහා අනුබල දීමද, ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය සමග පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සඳහා ද, වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන සමග විවිධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහාද සහ සම්බන්ධ වෙමින් කටයුතු කිරීමේ අවස්ථාවන් ඇත.
- ප්‍රචාරක වැඩසටහන්**
ආයතනයේ සේවාවන් පිළිබඳ මහජනතාව වෙත ප්‍රචාරණය කිරීමේ වැඩසටහන් දියත් කිරීම කල යුතුව ඇත. මේ සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ සහරා සහ පුවත් පත්‍රිකා, ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ඉදිරිපත් කිරීම් ආදිය යොදා ගත හැක.

3.2 අභියෝග

- **යටිතල පහසුකම්**

පුහුණු ඒකක වල ප්‍රමාණවත්ව නවීන පහසුකම් හා යන්ත්‍ර උපකරණ සංවර්ධනය වී නොමැත . එවැනි උපකරණ මෙම පුහුණු ඒකක වලට හඳුන්වා දී ඒ හරහා කර්මාන්තයෙහි ප්‍රගමනයට අවශ්‍ය පුහුණුවල දැණුම හා කුසලතාවය ලබා දීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතු වේ .ස්වර්ණාභරණ පුහුණු ඒකක වල මැණික් කැපීමේ ඒකකය හා මැණික් රසායනාගාරය සඳහා ඉතා දියුණු යන්ත්‍ර උපකරණ හඳුන්වා දිය යුතු වේ .තවද ලෝහ ප්‍රමිතිය නිශ්චය කිරීමේ ඒකකයක් ආරම්භ කර ඒ ආශ්‍රිත පාඨමාලා හඳුන්වා දිය යුතුව ඇත . දියමන්ති කැපීම මෙම කර්මාන්තයේ සුවිශේෂී කර්මාන්තයක් වන බැවින් ඒ සඳහා අදාළ පුහුණු ඒකකයක් ස්ථාපනය කර දැනුම ලබා දීම හා ඒ ආශ්‍රිත සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පියවර ගත යුතුවේ .

- **භෞතික සම්පත්**

ආයතනයේ පර්යේෂණ හා පුහුණු අංශයේ වැඩකටයුතු ප්‍රසාරණාත්මක මට්ටමකින් කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වාහන හිඟකමක් දක්නට ඇත .තවද වර්තමාන අවශ්‍යතාවයට සරිලන පරිදි පර්යේෂණාගාර පහසුකම්ද වැඩි දියුණු කිරීමට අවශ්‍යව ඇත.

- **සේවකයන්ගේ දුර්වල ආකල්ප**

මෑත අතීතයේ සේවකයින් තුළ සෘණාත්මක ආකල්පමය මානසික පසු බිමක සිටීම.

- **සහෝදර ආයතන මඟින් අපගේ සේවාවන්ම සිදු කිරීම.**

උදාහරණ:- අපගේ පුහුණු,කටයුතු, රසායනාගාර සේවා ආදිය

- **මානව සම්පත්**

ආයතනයේ පර්යේෂණ හා පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දේශීයව තිබෙන පුහුණු අවස්ථාවන් සීමාසහිත වීම නිසා සහ මෙම ක්ෂේත්‍රයේ විෂය දැනුම සහිතව සිටින නිලධාරීන් සීමිත වීම නිසා පුහුණු අවස්ථාවන් සඳහා යොමු කිරීමට ඇති අවස්ථාවන් අවම වීම නිසා අප කාර්ය මණ්ඩලය වර්තමාන කර්මාන්තයේ ඉල්ලුම සැපරීමට ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනීයයි .එය කර්මාන්තයේ අනාගතයට හිතකර නොවන අතරම ආයතනයේ පුහුණු ඉල්ලුම පහලයාමට බලපෑ හැකිය . ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා හැකිතාක් දේශීය හා විදේශීය පුහුණු අවස්ථාවන් ලබා දීමෙන් මෙම තත්වය සඳහා විසඳුම් ලබා ගත හැකි වේ.

- **මූල්‍ය සම්පත්**

වර්තමාන අවස්ථාවලට අනුව ආයතනයේ වැඩ කටයුතු ප්‍රසාරණාත්මක මට්ටමකින් කරගෙන යාමට ප්‍රමාණවත් අරමුදල් දායකත්වයක් මහා භාණ්ඩාගාරය මඟින් ලබාදෙයි.

- **පෞද්ගලික අංශයේ පුහුණු ආයතන බිහි වීම**

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ ක්ෂේත්‍රයේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ මැදිහත්වීම ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වී ඇත .

- **කර්මාන්තයේ සමහර අංශ වල දිරිගැන්වීම් නොතිබීම**

උදාහරණ -සේවා කැපුම් අංශය

4 .අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාව

4.1 අරමුණු

1993 අංක 50 දරණ ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරී පාර්ලිමේන්තු පනතේ 25(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව 1995 ජූලි 28 දිනැති හා අංක 882 ගැසට් නිවේදනය මගින් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය පිහිටුවනු ලැබීය. ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ පර්යේෂණ සහ පුහුණු පහසුකම් හරහා මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය විධිමත් කිරීම , වැඩි දියුණු කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීමයි.

4.2 ආයතනයේ බලතල

1995 ජූලි 28 දිනැති අංක 882 දරණ ගැසට් පත්‍රය මගින් ආයතනයට පවරා ඇති බලතල පහත දැක්වේ.

- (i) ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් ඛණිජ හා එම නිධි පිලිබදව සමීක්ෂණය කිරීම හා ඊට අදාල පහත සඳහන් කරුණු ගැන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - i. එවැනි පිහිටීම
 - ii. හඳුනා ගැනීම
 - iii. මැණික් ගල් අන්තර්ගතය කරන ක්‍රම
 - iv. ආයතනයට සම්බන්ධ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර වල කටයුතු

- (ii) පතල් කැපීම් , මැණික් කැපීම, ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය සහ මැණික් පිරියම් ක්‍රම යන අංශ වලට අදාලව මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්ත සංවර්ධනය සඳහා යන්ත්‍ර සූත්‍ර නිපදවීම ඇතුලු තාක්ෂණික හා අනෙකුත් උපදෙස් ලබාදීම.

- (iii) පහත සඳහන් පුහුණුව ලබාදීම
 - i. මැණික් කැපීම
 - ii. ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය
 - iii. දියමන්ති ඇතුළු රත්න විද්‍යාව
 - iv. ස්වර්ණාභරණ මොස්තර නිර්මාණය
 - v. මැණික් ගල් අන්තර්ගතය හා ගෙවුඩ තාපකරණය ඇතුළුව
 - vi. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්ත වලට සම්බන්ධ අනෙකුත් අංශ

4.3 ක්‍රියාකාරකම් හා කාර්යක්ෂමතාවය

4.3.1 පුහුණු පාඨමාලා දිවයිනේ ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා පියවර ගෙන තිබූ අතර තරුණ තරුණියන් අඛණ්ඩව පාඨමාලා සඳහා යොමු වීමේ ප්‍රවනතාවයක් දක්නට ඇත.

ක්‍රියාශීලී අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනයක් වශයෙන් ජාතික නිපුණත්ව සම්මතයන්ට අනුකූල ගුණාත්මක පුහුණු ලාභීන් අවශ්‍යතාවය මත මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ ක්ෂේත්‍රයට දායාද කිරීම අපගේ ප්‍රධානතම අරමුණ වේ.

ගෙවී ගිය වර්ෂයේ ආයතනය මගින් කර්මාන්තයේ ඉල්ලුමක් සහිත පාඨමාලා රැසක් මෙහෙයවීමට පියවර ගනු ලැබීණ. මේ මගින් සත්‍ය වශයෙන්ම කර්මාන්තයේ නියැලෙන පුහුණු ශිල්පීන් රැසකට උසස් තාක්ෂණික හා ශිල්පීය දැනුම ලබා දීමට අවකාශය උදා විය. සහජ කුසලතා වලින් පිරිපුන් මෙම කණ්ඩායම් මගින් ලබා ගත් අධ්‍යාපනික පසුබිම මත දේශීය මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය ඉතා තරඟකාරී තත්වයක පවත්වාගෙන යාමට සමත් වනු ඇත.

පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා ලද ප්‍රගතිය

පසුගිය වර්ෂවලදී රත්නපුර, කඩුවෙල, මහනුවර, ගාල්ල, බිංගිරිය, පොළොන්නරුව, යාපනය, මොරගහකන්ද, අවිස්සාවේල්ල, අත්තනගල්ල, සූරියවැව හා නිව්තිගල යන මධ්‍යස්ථාන 09 දී මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ ක්ෂේත්‍රයේ පුහුණු පාඨමාලාවන් රැසක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

සංවර්ධන වැඩ සටහන්

1. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ දී ඇති පුහුණු ශ්‍රමික හිඟය පිටු දැකීම සඳහා ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය හා මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ සංගමය සමග ඒකාබද්ධව විශේෂ පුහුණු ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලදී.

අඩු ආදායම්ලාභීන්ගේ දැනුම කුසලතාවය වැඩි කර ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා සඳහා යොමු කිරීමේ අරමුණින් පාඨමාලා නොමිලයේ හැදෑරීමට කඩුවෙල, රත්නපුර, මහනුවර, ගාල්ල, පොළොන්නරුව හා යාපනය ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි ආරම්භ කර පුහුණු පාඨමාලාවන් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා නව මධ්‍යස්ථාන ද ස්ථාපනය කර ඇත.

2. ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය ඩිප්ලෝමා (NVQ 05) විෂය නිර්දේශය සහ මැණික් කැපීම (NVQ 04) ජාතික වෘත්තීය නිපුණතා මට්ටම දක්වා පාඨමාලාවල විෂය නිර්දේශය සංවර්ධනය කරණු ලැබිණ.

3. උසස් තාක්ෂණය සහිත පුහුණු ඒකක ස්ථාපනය කර විද්‍යානුකූල පුහුණුවක් ලබා දීම සඳහා වාත්තු කිරීම හා විද්‍යුත් ලෝහාලේපනය, මැණික් කැටයම් කැපීම, පබළු ආභරණ නිෂ්පාදනය, ගල් බැඳීම සඳහා මයික්‍රො සෙටින් තාක්ෂණය හා පරිගණක ආශ්‍රිත ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය වැනි විෂයයන් උසස් අන්දමින් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කර ඇත.

4. ප්‍රගතිය පුහුණු පාඨමාලා -

2017 වර්ෂයේ ඉලක්කගත පුහුණු ලාභීන් සංඛ්‍යාව	1505
---	-------------

	පාඨමාලාව	ඉලක්කගත පුහුණු ලාභීන් සංඛ්‍යාව	බඳවා ගත් පුහුණු ලාභීන් සංඛ්‍යාව
01	පාඨමාලා ගාස්තු අය කරන පුහුණු පාඨමාලා	445	608
02	පාඨමාලා ගාස්තුවලින් නිදහස් පුහුණු පාඨමාලා	500	320
03	මැණික් නිර්මාණශිල්පී ව්‍යාපෘති පුහුණු පාඨමාලා	500	257
04	කෙටි කාලීන විශේෂ පුහුණු පාඨමාලා/	60	15
එකතුව		1505	1200

4.1 වර්ෂය තුළ 2017 පුහුණු ලාභීන් ලියාපදිංචිය

	පුහුණු වැඩසටහන	පුහුණු ලාභීන් සංඛ්‍යාව
01	රත්න විද්‍යාව	69
02	මූලික රත්න විද්‍යාව	113
03	ගෙවුම් තාප පිරියම්කරණය	111
04	මැණික් කැපීම හා ඔප දැමීම	381
05	මැණික් වර්ණශ්‍රේණිගත කිරීම හා අලෙවිකරණය	87
06	මැණික් කැටයම් කැපීම	4
07	ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය	95
08	ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය	116
09	විලාසිතා ආභරණ නිෂ්පාදනය	104
10	ආභරණ සඳහා ගල් බැඳීම	47
11	පරිඝණක ආශ්‍රිත ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය	22
12	රළු මැණික් හඳුනාගැනීම	20
13	මූලික මැණික් කැපුම් තාක්ෂණවේදය (කෙටි කාලීන)	21
14	රත්න විද්‍යා කෙටිකාලීන පාඨමාලා	5
15	විදේශීය සිසුන් පුහුණු පාඨමාලා	5
එකතුව		1200

4.2 පසුගිය වර්ෂදහා ලියාපදිංචි වූ පුහුණු ලාභීන්

	පුහුණු වැඩසටහන	වසර වපුහුණු ලාභීන් සංඛ්‍යා /						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
01	රත්න විද්‍යාව	13	30	43	105	134	97	69
02	මූලික රත්න විද්‍යාව	-	-	-	-	-	31	113
04	ගෙවුඩ තාප පිරියම්කරණය	25	51	64	84	96	96	111
05	මැණික් කැපීම හා ඔප දැමීම	43	61	76	109	190	213	381
06	මැණික් වර්ණශ්‍රේණිගත කිරීම හා අලෙවිකරණය	72	48	118	175	157	73	87
07	මැණික් කැටයම් කැපීම	-	-	-	-	-	12	4
08	ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය	30	16	44	18	37	30	95
09	ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය	21	37	40	49	42	63	116
10	විලාසිතා ආභරණ නිෂ්පාදනය	-	-	21	-	18	48	104
11	ආභරණ සඳහා ගල් බැඳීම	8	-	9	-	-	26	47
12	පරිසරයක ආශ්‍රිත ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය	-	-	-	-	-	20	22
13	රළු මැණික් හඳුනාගැනීම	-	-	-	-	-	27	20
14	මූලික මැණික් කැපුම් තාක්ෂණවේදය (කෙටි කාලීන)	-	-	-	-	-	21	21
15	රත්නවිද්‍යා කෙටි කාලීන							5
16	විදේශීය සිසුන් පුහුණු කටයුතු							5
එකතුව		212	243	415	540	674	757	1200

බාහිර පුහුණු පාඨමාලාවන් - 2017

ආයතනය		පාඨමාලාව	කාලය	සහභාගිවුවන්
නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල	1	රජයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය	017-02-27 to 02-28	1 U.A.D.D රුපසිංහ මිය (ක.සහකාර) 2.H.L.S.U. මදනායක මිය (ක.සහකාර)
	2	කාර්යාලීය උපකරණ පාලනය	2017-05-25 to 2017-05-26	1.S.K. විතානගේ මෙය(ක.සහකාර) 2.H.L.S.U. මදනායක මිය (ක.සහකාර) 3.J.P.K. සංදීප් මයා (ක.සහකාර)
	3	පුද්ගලික ලිපිගොනු කළමනාකරනය	2017-06-19 to 2017-06-20	1.P.A.K.N. පෙරේරා මෙය (ක.සහකාර)
	4	රාජ්‍ය ආයතනයන්ගේ විගණන ගැටලු අවම කරන්නේ කෙසේද	2017-09-21 to 2017-09-22	1. H.A.N. ප්‍රියදර්ශනී මිය (අභ්‍යන්තර විගණක) 2. P.K. වික්‍රමආරච්චි මෙය (ක.සහකාර)
විද්‍යා හා තාක්ෂණික කොමිෂන් සභාව	5	විද්‍යාඥයන්ගේ ජීවිතය හා රැකියාව සම්බන්ධ පවත්වා ගැනීම-දියුණුවේ යතුර	4/27/2017	1.සමුද්‍රා විජේවර්ධන මෙය(පර්යේෂණ නිලධාරී) 2.W.G.C.N. වැවේගෙදර මයා (පර්යේෂණ නිලධාරී)
ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛණ මණ්ඩලය	6	රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවන්ගේ පුස්තකාලයන්ගේ කටයුතු සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම	11/28/2017	1. K.J.M. ද සිල්වා මෙය (ක.සහකාර)

විදේශීය පුහුණු පාඨමාලා

	පාඨමාලාව	පවත්වන ලද රට	කාලය	සහභාගිවුවන්
1	එලදායී කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන	මැලේසියාව	2017-12-02 to 2017-12-06	S.L.J. මුහන්දිරම් මයා (සහකාර අධ්‍යක්ෂ -මුද්‍රා)
2	මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ තාක්ෂණික වැඩමුළුව	තායිලන්තය	2017-02-21 to 2017-02-24	B.G.R.W. ගමලන් මයා (අධ්‍යක්ෂ - පුහුණු හා සංවර්ධන)
3	බණිජ සැකසීම පිළිබඳ පාඨමාලාව	දකුණු අප්‍රිකාව	2017-05-15 to 2017-08-04	I.K.M.S.C.K ඉලංගසිංහ මයා (පර්යේෂණ නිලධාරී)
4	මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම හුවමාරු කරගැනීමේ වැඩසටහන	මියන්මාරය	2017-11-04 to 2017-11-10	නවරත්න බණ්ඩාර මයා (සභාපති) ප්‍රශාන් ප්‍රනාන්දු මයා (අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්) R.M.N.P.K. ජයසිංහ මයා (ප්‍රධාන පර්යේෂණ නිලධාරී)

ව්‍යාපෘති අංක 01

ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් නිධි ගවේෂණය හා තක්සේරුව.

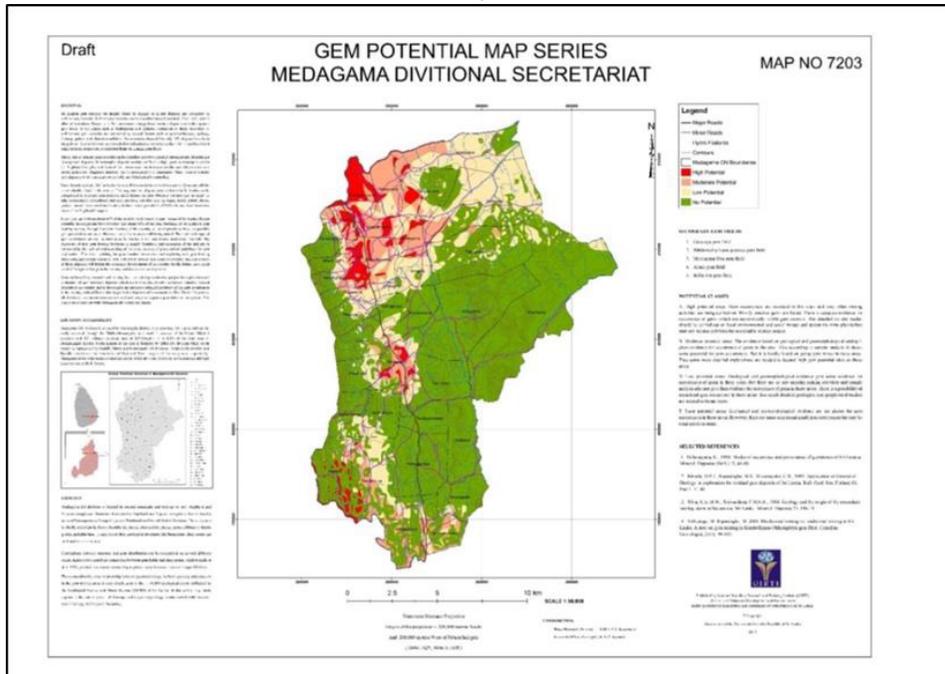
මෙම ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින මැණික් තැන්පතු හඳුනා ජාතික ආර්ථිකයට යොමු කිරීම වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වේ. මෙහිදී ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් මැණික් සිතියම් නිෂ්පාදනය වේ .

1.1 මැදගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය.

මැදගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් වන අතර වර්ග කිලෝමීටර් 245.14කින් යුක්ත ,ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 35කින් සමන්විත වේ 2017 වර්ෂයේ අගභාගයේ ප්‍රදේශය සඳහා පිළියෙල කරන ලද මැණික් විභව සිතියම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත .මෙම ප්‍රදේශයට අදාළව මැණික් ක්ෂේත්‍ර 03ක් හඳුනාගන්නා ලද අතර ,ඒවා ද්විතියික නිධි ගනයට අයත් වේ .ඒ අතර ගල්ඔය මැණික් ක්ෂේත්‍රය ,මැදගම මැණික් ක්ෂේත්‍රය හා අලාන මැණික් ක්ෂේත්‍රය වේ .මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අදාළ සවිස්තරාත්මක තාක්ෂණික වාර්තාව 2018 මාර්තු මස අගභාගයේ දී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත .සකස් කරන ලද මැණික් නිධි විභව සිතියම රූප සටහන 01 මගින් දැක්වේ .

1. ගල් ඔය මැණික් ක්ෂේත්‍රය (වර්ග කිලෝමීටර් 64.44)
2. මැදගම මැණික් ක්ෂේත්‍රය (වර්ග කිලෝමීටර් 8.24)
3. අලාන මැණික් ක්ෂේත්‍රය (වර්ග කිලෝමීටර් 14.64)

මැණික් විභව සිතියම රූප සටහන 01 මගින් දැක්වේ .

රූපය -01 මැදගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය අවසන් මැණික් විභව සිතියම

1.2 බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය.

බිබිල ප්‍රදේශය උස්බිම් සංකීර්ණය හා විජයානු සංකීර්ණය යන භූ විද්‍යාත්මක සංකීර්ණයන් දෙකෙහි මායිම මත පිහිටයි .මෙහි හමුවන මැණික් වල ප්‍රභවය ,මධ්‍යම කඳුකරයේ නැගෙනහිර මායිමට වන්නට ලුණුගල ප්‍රදේශයේද ආවරණය වන සේ පිහිටි දොරපොද කඳුවැටියයි .කුරුවිත්ද ප්‍රමුඛ අනෙකුත් මැණික් වර්ග වල ස්ඵටිකයන් මෙහි උපදින අතර එම තැන්පතු ජීර්ණයට හා බාදනයට ලක් වී මෙම ප්‍රදේශයෙන් ඇරඹෙන අතු ගංහා මහින් පරිවහනය කරන ලදුව ගල් ඔය (ගල ඔය) නම් ප්‍රධාන ගංහාවට එක්ව විජයානු සංකීර්ණයට අයත් බිම් කරා පරිවහනය වී තැන්පත් වේ.

ක්ෂේත්‍ර හා විද්‍යාගාර අධ්‍යයනයන්ට අනුව ඉහත කී ප්‍රාථමික මැණික් ක්ෂේත්‍රය බාදනයට ලක්වී ගලඔය මැණික් ක්ෂේත්‍රය සාදයි .මෙහි ද්විතියික දියළු තැන්පතු පවතින අතර ඉබ්බන්තා ඔය ,මුදියල කඳුර , කොටගම ඔය හා මල්ලැහැව ඔය මේ කරා මැණික්වලින් පොහොසත් අවසාදිත පරිවහනය කරන ප්‍රධාන කාරකයන් වේ.බදුල්ල ගම්මාන, මුදියල, කොටගම ,හෙවෙල්වල-උණගොල්ල, යල්කුඹුර, හේරත්ගෙදර යනු මැණික් විභවතාව ඉහළතම ප්‍රදේශයන්ය .

මේ වන විට බිබිල මැණික් විභවතා සිතියම අවසන් කොට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලගත කර ඇති අතර සවිස්තරාත්මක පර්යේෂණ වාර්තාවෙහි කෙටුම්පතද සංශෝධනයන්ට යටත්ව අවසන් අදියරේ පවතියි.පර්යේෂණ කටයුතුවල අවසන් නිගමනයන්ට අනුව බිබිල කොට්ඨාසය එහි විශාල භූමි ප්‍රමාණයට සාපේක්ෂව මධ්‍යම මට්ටමේ මැණික් විභවතාවයක් පමණක් ඇති ප්‍රදේශයක් වන අතර හමුවන මැණික් වර්ග නිල්මැණික්,පුෂ්පරාග,ඉහත වර්ග දෙකෙහි ගෙවුඩ ආකාරයන් (බහුලවම ඔට්ටු,කිරිගෙවුඩ හා කෝවංගු පුෂ්පරාග) තෝරමල්ලි, කිරිංචි, ජාගුන් වේ. මේවා බොහෝවිට පළදු සහිත වේ.

1.3 තණමල්විල ,සෙවනගල සහ කතරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය.

2017 වසර තුලදී තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අදාල ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ කටයුතු නිම කරන ලදී .තව ද උච්ච සෙවනගල සහ කතරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ කටයුතුද සිදු කරන ලදී .මේ වන විට තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ නියැදි අධ්‍යයන කටයුතු ,මැණික් විභව සිතියම පිළියෙල කිරීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී .

1.4 හපුනලේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය.

හපුනලේ ගවේෂණ කටයුතු වලට අදාළව ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ අධ්‍යයනය ,පාදක සිතියම් සැකසීම හා මූලික/සවිස්තරාත්මක ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ කටයුතු මේ වනවිට අවසන්ව ඇත .අත්විදුම් සාම්පල ගැනීමද සිදුකර ඇති අතර සාම්පල විශ්ලේෂණය විද්‍යාගාරයන් තුළ සිදුවෙමින් පවතී .මැණික් විභවතාව පිළිබඳ නිගමනයන්ට එළඹීමේ කටයුතු ඉන් අනතුරුව සිදුකළ හැකි අතර එම නිගමන අනුව මැණික් විභව සිතියම සැකසිය හැකිය .පර්යේෂණ වාර්තාවෙහි කෙටුම්පත් සැකසීම ආරම්භ කර ඇත.

ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ වලදී මාතෘටිල්ල ඔය ,හපුනලා ඔය ,වේලි ඔය යන ගංහාවන් දියළු මැණික් නිධි අරමුණුකර ගෙන ගවේෂණයන්ට ලක් කරන ලදී .මේ සඳහා ඇල්ලගම ,අළුත්වෙල ,පිටරත්මලේ, හොරදොරොව්ව, කිතුල්ගහවක, බෝඹුහින්ත ,වෙලන්හින්ත ,හෙලකදුරුගමුව ,කහගොල්ල ,මඩවලකපොල්ල යන ප්‍රදේශ පරීක්ෂා කර සාම්පල ලබාගන්නා ලදී.

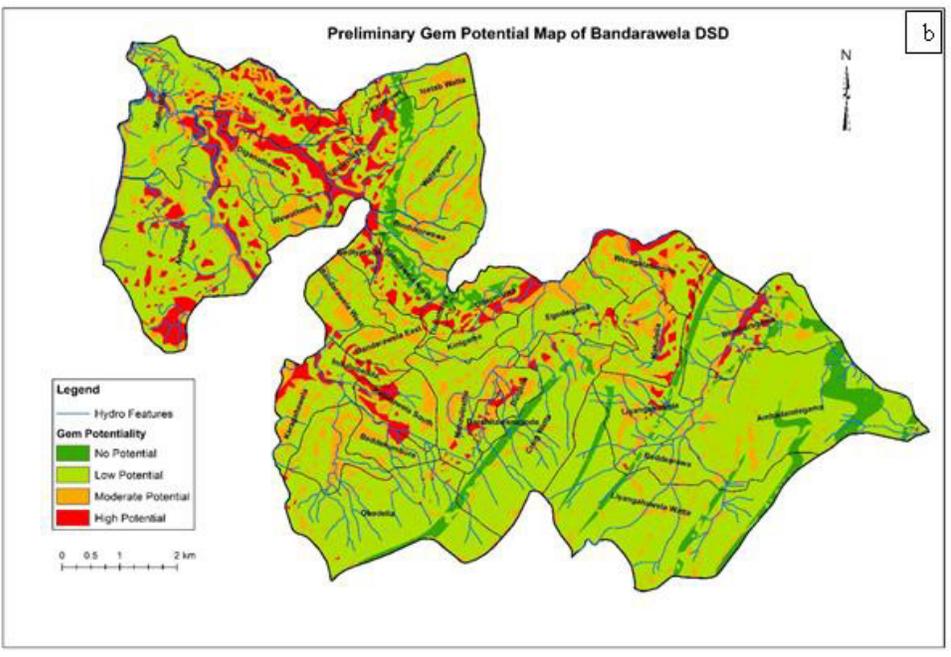
ප්‍රාථමික මැණික් නිධියක ලක්ෂණ පහළ කරන රංජල්ලාව ප්‍රදේශයේ මැණික් කන්ද හා වැව නම් ස්ථානයන්ට විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන ලදී.

හපුතලේ ප්‍රදේශයේ භූ විද්‍යාත්මක පසු බිම සැලකූ කල්හි මෙහි පවතිනුයේ වාර්තාකයීටි ,කොන්ඩලයීටි , ක්වාර්ට්ස් ,ක්වාර්ට්සෝ-ෆෙල්ස්පැතික් නයිස් ,සහ ක්වාර්ට්සයීටි යන පාෂාණ වර්ග වේ.එමෙන්ම මෙම ප්‍රදේශයේ ව්‍යාපෘති කලාප ,විභේදන තල බහුල අතර හපුතලේ මොහොර ආශ්‍රිතව උලැභිතල කලාපයකට මායිම්ව පිහිටයි.

මෙම ව්‍යුහ විද්‍යාත්මක හා පාෂාණ විද්‍යාත්මක පිහිටීම ,මැණික් තැන්පතු පැවතීමට යම් තරමකින් රුකුල් දෙන සාධක වන අතර ,සමස්තයක් ලෙස ගත් විට හපුතලේ ප්‍රදේශය මධ්‍යම මට්ටමේ මැණික් විභවතාවයක් ඇති ප්‍රදේශයක් ලෙස සැලකිය හැකිය .නාගරීකරණය හා නේ වගාවන් නිසා මෙම ප්‍රදේශයේ මැණික් තැන්පතු කරා ප්‍රවේශය සීමා සහිත අතර එමඟින් උකහා ගත හැකි මැණික් නිධි ප්‍රමාණයෙහි අඩුවක් වනු ඇති බව සඳහන් කළ යුතුය .

1.5 බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය.

බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් වන වර්ග කිලෝමීටර් 71කින් හා ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 36කින් සමන්විත වේ .මේ වන විට මෙම ප්‍රදේශයට අදාලව ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර ක්ෂේත්‍රයෙන් ලබා ගන්නා ලද අත් විදුම් සාම්පල අධ්‍යයනය කරමින් පවතී . බණ්ඩාරවෙල ප්‍රදේශයට අදාලව මැණික් ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගනිමින් පවතින අතර ඒවා බොහෝමයක් ප්‍රාථමික නිධි ගනයට අයත් වේ .සකස් කර ගන්නා ලද මූලික මැණික් විභව සිතියම රූප සටහන 02 මඟින් දැක්වේ . මෙම ප්‍රදේශයට අදාල මැණික් විභව සිතියම හා තාක්ෂණික වාර්තාව 2018වර්ෂය අවසානයේ ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී .

රූපය -02 බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය මූලික මැණික් විභව සිතියම

ව්‍යාපෘති අංක 02
අඩු වටිනාකමින් යුත් මැණික් වල අගය වැඩිදියුණුකිරීම .

2.1 කිරි කොට්ටර හා රතු කොට්ටර තාප පිරියම් කිරීම .

ශ්‍රී ලංකාවේ කැණීම් කටයුතුවලදී මැණික්මය ගුණාංගයන් අඩු මැණික් බොහෝ හමුවන අතර ,බොහෝ විට මෙම බනිජ කිසිදු භාවිතයකින් තොරව විසිකරනු ලබයි .එම අඩු වටිනාකමින් යුත් මැණික් වල අගය වැඩි දියුණු කර ඒ සඳහා වාණිජමය වටිනාකමක් ලබාදීම ඉතා වැදගත් වේ .

කිරි කොට්ටර හා රතු කොට්ටර යනු ලංකාවේ එසේ බහුලව හමුවන අඩු වටිනාකමින් යුත් Corundum විශේෂයකි .මෙම බනිජ වල එකම වටිනාකම වනුයේ Abrasive material ලෙස භාවිතා කිරීමයි .මේ හේතුවෙන් මෙම බනිජ වල වර්ණය හා පැහැදිලිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ,තාප පිරියම් කිරීම මගින් සුදුසු ක්‍රමයක් සොයා ගැනීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි .

ඒ අනුව ,තෝරාගත් කිරි කොට්ටර හා රතු කොට්ටර නියැදි උෂ්ණත්ව පරාස 03ක් භාවිතා කරමින් ලක්මිණි උදුන භාවිතයෙන් තාප පිරියම් කිරීමට ලක් කරන ලදී .එහිදී කිරි කොට්ටර නියැදි වලින් එක් වර්ගයක් පමණක් වර්ණය වැඩි දියුණු කිරීමක් පෙන්වූ අතර රතු කොට්ටර නියැදි Chalk බවට (death) පත්විය .

කෙසේ වුවද ,වර්ණය වැඩිවීමක් පෙන් වූ කිරි කොට්ටර නියැදි ,පැහැදිලිතාවයේ (Clarity) වැඩි වීමක් නොපෙන් වූ අතර ,එහිදී තාප පිරියම් කිරීමට සුදුසු උෂ්ණත්ව පරාසය ඔක්සිහරණ තත්ව යටතේ 1850 - , - 1920°C බව සොයා ගන්නා ලදී .

ඒ අනුව මෙම කිරි කොට්ටර නියැදිතාප කරණයට අනතුරුව කපා ඔප දැමීමකට ලක්කර ,Costume Jewellery කර්මාන්තය සඳහා භාවිතා කළ හැක .මෙවැනි සාම්පල කිහිපයක් මලුක්කන් හැඩයකට කපා පෙන්වන කිහිපයක්ද නිර්මාණය කර ඇත .මෙම රතු කොට්ටර හා කිරි කොට්ටර නියැදි වල රසායනිකමය හා ව්‍යුහමය වෙනස්වීම් විශ්ලේෂණය කරමින් පවතින අතර මෙම පර්යේෂණය ,නව ක්‍රම භාවිතා කරමින් ඉදිරියට කරගෙන යාමට අපේක්ෂා කෙරේ.රතු කොට්ටර සඳහා ඉහත පරීක්ෂණ වල ප්‍රතිඵල නොලද බැවින් ඒවා වීදුරු පටලයකින් ආස්ථරණය කිරීමට ඉදිරි පරීක්ෂණ කරගෙන යනු ලබයි

2.2 අගය අඩු වන්දුකාන්ති පාෂාණ වල අගය ඉහළ නැංවීම සඳහා ක්‍රමයක් සොයා ගැනීම .

වන්දුකාන්ති ෆෙල්ඩ්පාර් (Feldspar) කුලකයට අයත් බනිජයක් වන අතර ,මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ මිටියාගොඩ සහ මාතලේ යන ප්‍රදේශ වලින් බහුලව හමු වේ .මෙහි රසායනික සංයුතිය ලෙස (Na,K) Al Si₃ O₈ යනු පොදු සූත්‍රය දැක්විය හැකිය .

මෙම ව්‍යාපෘතියේ දී අගය අඩු වන්දුකාන්ති වලට වටිනාකමක් එකතු කිරීම සඳහා නව ක්‍රමයක් ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කර ඇත .ඉතා සියුම් නැනෝ -ස්ථරයක් පාෂාණ මත නැම්පත් වීමට සැලැස්වීම මගින් පාෂාණය නිල් පැහැයෙන් දිස්වීමට සලස්වා ඇත .මෙවැනි අගය එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් මීට පෙර වාර්තා වී නොමැත .මෙම වර්ණය වැඩිදියුණු කරන ක්‍රමය Epitaxial growth ලෙසද හඳුන්වා දිය හැකි අතර ,එය උපරිම වටිනාකමක් එකතු කිරීමට සුදුසුම ක්‍රමයක් ලෙස දක්නට හැකිය.මෙම ක්‍රමය මගින් එහි Blue sheen වලට හානි නොවන අයුරින් මතුපිට වර්ණ ඉහළ නංවා ඇත .මෙම වර්ණය දීර්ඝ කාලයක් පවතින ආකාරයටද ,විවිධ පාරසරික තත්ව වලට ඔරොත්තු දෙන ආකාරයෙන් ද නිපදවා ඇත.

ඒ බව පහත පරීක්ෂණ වලින් සනාථ කර ඇත .උදා -(Sand Blasting / Magnetic Tumbling)

ඇලිමිනෝ සිලිකේට් ඛනිජයක් වන වන්දකාන්ති ඛනිජයේ මතුපිට වර්ණ අණු සමඟ සංයෝජනය වීමට රසායනික ප්‍රතිරෝධයක් දක්වයි . නමුත් මෙහි Al පිහිටීම මෙම පාෂාණ මතුපිට පෘෂ්ඨය සක්‍රීය කර ගැනීමට යොදා ගත හැකි කරුණකි . මෙමඟින් ත්‍රිමාණ ලෝහ අයන ස්ථරය පෘෂ්ඨයට සම්බන්ධ කර ගැනීම සිදු කර ඇත . මෙලෙස නිපදවනු ලැබූ වර්ණය වැඩි දියුණු කරන ලද වන්දකාන්ති පාෂාණ යොදා සෑදූ ආහරණ කට්ටලය 2017 Jewels ප්‍රදර්ශනයේ දී ප්‍රදර්ශනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී .

තවද මෙහි වර්ණයේ කල්පැවැත්ම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉදිරි පර්යේෂණ කටයුතු ද දැනට සිදු වෙමින් පවතී.

2.3 ජාගුන් සහ කොට්ටර වල අගය ඉහල නැංවීම.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ජාගුං (zircon), කිරිකොට්ටර වැනි අඩු තත්ත්වයෙන් යුතු මැණික්වල තාප පිරියම් පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී . එහි දී විනිවිද නොපෙනෙන තද කොළ පැහැති ජාගුං මැණික් විනිවිද පෙනෙන ලා කොළ පැහැති මැණික් බවට පත් කිරීමට හැකි විය . ඒවායේ රසායනික අධ්‍යයන කටයුතු දැනට සිදුකරමින් පවතී.

2.4 කළු පැහැයෙන් යුත් ජාගුං වල කොළ පැහැයෙන් යුත් මැණික්මය ජාගුං බවට පත්කරලීමේ ව්‍යාපෘතිය.

- ▶ කළු පැහැයෙන් යුත් ජාගුං කොළපැහැයෙන් යුත් ජාගුං බවට 900⁰c උෂ්ණත්වයක හා ඔක්සිහරණයක තත්ව යටතේ ලබා ගත හැකි බව අනාවරණය කරගන්නා ලදී
- ▶ ලෝකයේ පළමු වතාවට මෙම පර්යේෂණයෙන් ජාගුන් වල කොළ වර්ණය ඇති වීම යුර්නියම් (U⁴⁺)යන හා වර්ණකාරක මධ්‍යස්ථාන (COLOR CENTER) මගින් සිදුවන බව විද්‍යාත්මක ලෝකයට අනාවරණය කරණ ලදී. මේ පිළිබඳව ආයතනයෙහි අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමා ඇතුළුව පර්යේෂණ නිලධාරීන්ගේ නමින් හා ආයතනය නමින් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් පිලියෙල කර අවසන් කර ඇත.
- ▶ මේ සඳහා LA-ICPMS, FTIR, EPMA හා UV-VIS-NIR විශ්ලේෂණයක් සිදු කර ඇත.

2.5 ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීම සඳහා නව ක්‍රමවේදයක් සෙවීම.

මූලික අධ්‍යනය මගින් පහත සඳහන් කරුණු අනාවරණය කරගන්නා ලදී.

- ▶ උපරිම උෂ්ණත්වයේ තබා ගන්නා කාලය ගලෙහි විනිවිද බවට පමණක් බලපානු ලබයි.
- ▶ ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීමේදී සිසිල් කිරීමට ගත වන කාලය හා එහිදී ලබා දෙන ඔක්සිහරණ තත්වයන් නිල් වර්ණය ලබා දීමට සෘජු ලෙස බලපානු ලබයි.
- ▶ සිසිල් කිරීමේ දී H₂ හා N₂ වායු ලබාදීම මගින් මෙය ඉතා සාර්ථක ලෙස කර ගත හැකි බවත් ,
- ▶ ලක්මිණි උදුනේ සිදුරු වසා සිසිල් කිරීමට හැරීමෙන් ද සාර්ථක ප්‍රථිපල අත් කර ගත හැකි බව අනාවරණය කර ගන්නා ලදී.

මේ පිළිබඳව තව දුරටත් 2018 වර්ෂයේදී අධ්‍යනය කිරීමෙන් පසුව

1. ජනතාව දැනුවත් කිරීම (මාධ්‍යය මගින්)
2. ආයතනය මගින් පොතක් එල කිරීම.
3. පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨතා බලපත්‍රයක් ලබාගැනීමටද අපේක්ෂා කෙරේ

2.6 මැණික් ව්‍යාපාරිකයන්ගේ තත්වයෙන් අඩු මැණික් අන්තර්ගත කිරීම පිළිබඳ ආකල්පය අධ්‍යයනය කිරීම.
 අහඹු ලෙස තෝරාගත් 100 දෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් මගින් සිදුකරන ලද අධ්‍යයනයකින් පහත සඳහන් කරුණු අනාවරණය විය

- රත්නපුර ප්‍රදේශ 77% වැනි විශාල පිරිසක් කිසිදු පිරිසමක් සිදු නොකර වෙළඳාමේ පමණක් නිරත වේ
- එහෙත් 81% පමණ පිරිසක් ගෙවුම් තාප පිරිසම් කිරීම පිළිබඳ දැනුවත්භාවයකින් යුක්ත වේ.
- 60% පමණ ප්‍රමාණයක් කිරීම් බහුල ලෙස තත්වයෙන් අඩු මැණික් ලෙස පවතින බව පෙන්වා දී ඇත.
- ඉදිරියේදී අනෙකුත් ප්‍රදේශ වලද මෙය සිදු කිරීමෙන් පසුව අවසාන වාර්තාවක් හා පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කල හැකිය .එහි ප්‍රතිඵල මෙම ක්ෂේත්‍රයේ උන්නතිය සඳහා තිරණ ගැනීමේදී ඉතා වැදගත් වේ.

2.7 මැඩගස්කර් කුරුවිත්ද මැණික් තාප පිරිසම් කිරීම.
 මෙම පර්යේෂණයෙන් පහත සඳහන් කරුණු අනාවරණය විය.

- ඉහතදී මැඩගස්කර් රෝස /රතු හා නිල් පැහැය මිශ්‍ර සඟයර් වල නිල් ඉවත් කිරීම අපහසු බව මතයක් තිබුනද මෙම පර්යේෂණයෙන් 1240C⁰ – 1225 C⁰ උෂ්ණත්වයක පැය 2/1¹ සිට 2 පමණ කාලයක් ඔක්සිහාරණ තත්වය යටතේ තාප පිරිසම් කිරීමෙන් නිල් වර්ණය ඉවත් කල හැකි බව අනාවරණය කරණ ලදී.
- කොළ වර්ණය හා ගෙවුම් පවතින මැඩගස්කර් සඟයර් 1850 C⁰ පමණ උෂ්ණත්වයකදී ඔක්සිහාරක තත්ව යටතේ තාප පිරිසම් කිරීම මගින් තද නිල් පැහැයෙන් යුත් නිල් මැණික් ලබාගත හැකිය.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් හා සංසන්ධනය කර බැලීමේදී මෙම ගල්ව Fe ප්‍රමාණය ඉතා ඉහල අගයක් ගන්නා අතර , එබැවින් මෙම ගල් තද නිල් පැහැයක්ද , ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් ඉතා අලංකාර නිල් පැහැයක්ද ලබාදෙන බව
- FTIR විච්ඡේදන වලින් පෙනී යන්නේ මෙම ගල් වල OH පවතින බවය.
- තාප පිරිසම් කරණ ලද ගල් වල FTIR හා UV-VIS – NIC අධ්‍යයනයන්ගේ පසුව පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කිරීමට නියමිතය.

ව්‍යාපෘති අංක 03
නැනෝ තෝරමල්ලි වල රසායනික හා භෞතිකමය ගුණ අධ්‍යයනය කිරීම .

3.1 ඉහත කුඩා ප්‍රමාණයන්ට කුඩු කරනු ලැබූ තෝරමල්ලි අංශු , භාවිතයෙන් දිගු තරංග ආයාමයෙන් යුත් අධෝරක්ත කිරණ නිකුත්කරනු ලබන රබර් මිශ්‍රිත ස්ථරයක් පිළියෙල කිරීම.

මෙම අධ්‍යයනයේ දී දිගු තරංග ආයාමයන්ගෙන් යුත් අධෝරක්ත කිරණ නිකුත් කරනු ලබන රබර් මිශ්‍රිත ස්ථරයක් පිළියෙල කිරීම හා එහි විවිධ රසායනික හා භෞතික හැසිරීම් අධ්‍යයනය කිරීම මූලිකව සිදු කරනු ලැබූ අතර , එමඟින් නව නිෂ්පාදන හඳුන්වාදීමට අපේක්ෂා කරන ලදී .

ඒ සඳහා තෝරමල්ලි වල අඩංගු වන මෙම ගුණාංග ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයට කුඩු කරණු ලැබූ තෝරමල්ලි අංශු අඩංගු ස්වාභාවික රබර් මිශ්‍රිත මිශ්‍රණයක් පිළියෙල කර එමඟින් තුනී ස්ථරයක් නිපදවා ගැනීම මෙහිදී සිදු කරනු ලැබූ අතර එහිදී කුඩු කරගනු ලැබූ තෝරමල්ලි කුඩු ඒවායේ විශාලත්වය අනුව වෙන්කර ගන්නා ලදී . එම අංශුන් 20% ස්කන්ධ ප්‍රතිශතයෙන්, සකසන ලද රබර් කිරි මිශ්‍රණය සමඟ මිශ්‍ර කර මෙම මිශ්‍රණය යොදා ගනිමින් ඉතා තුනී ෂීට් පිළියෙල කර ගන්නා ලදී . ඉන්පසු මේ ආකාරයට පිළියෙලකරගනු ලැබූ සාම්පල වල භෞතික හා රසායනික ගුණ අධ්‍යයනය කරන ලදී .

එහිදී තෝරමල්ලි අංශුන් අඩංගු කරනු ලැබූ හා නොලැබූ රබර් ෂීට් වල සමාන වර්ගඵලයන්හා යුත් කුඩා අයිස් කැබ්ලි දෙකක් තබා ඒවා දියවීමට ගතවන කාලය මැනීම සිදු කරන ලදී . තෝරමල්ලි අඩංගු රබර් ෂීට් සාම්පලය මත තබන ලද අයිස් කැබ්ලේ වේගයෙන් දියවන බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබූ අතර එයට හේතුව තෝරමල්ලි අංශුන් මඟින් නිකුත් කරණ තාප කිරණ විය හැක.

එමෙන්ම මෙසේ සකස් කරනු ලැබූ රබර් ෂීට් ශක්තිමත් බව හා කල් පැවැත්ම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා අංශුන්ගේ පිහිටීම අන්වීක්ෂය මගින් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබූ අතර එම නිරීක්ෂණ වලට අනුව 63mm අඩු අංශුන් 20% ස්කන්ධ ප්‍රතිශතයෙන් අඩංගු කරනු ලැබූ රබර් සාම්පලය තුල අංශුන්ගේ විසිරීම

ඒකාකාරීව සිදුවී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය .ඒ අනුව එම සාම්පලයේ ශක්තිමත් බව සාමාන්‍ය රබර් මිශ්‍රණයකින් සාදන ලද සාම්පලයක ශක්තිමත් බවට සමාන බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

මෙසේ සකස් කරන ලද සාම්පලයන්ගෙන් නිර්මාණය කරන ලද පාවහන් සඳහා යොදා ගනු ලබන ඇතුලත ආවරණ නිර්මාණය කරනු ලැබූ අතර එමඟින් පාදවල ඇතිවන ස්නායු වේදනා අවම කිරීමත් පාවහන්තුල දහඩිය නිසා ඇතිවන දුර්ගන්ධය අවම වීමත් සිදු කර ගත හැක .මීට අමතරව තෝරමල්ලි අඩංගු රබර් ආවරණය යොදා බඳ පටියක් නිපදවූ ඇති අතර එය පැළදීම මඟින් උදරයේ තැන්පත්ව ඇති අධික මේදය දහනය කර ගැනීමේ හැකියාවද පවතී .

දැනට මෙම පර්යේෂණය හා සම්බන්ධ නව නිෂ්පාදන සඳහා ජේටන්ට් බල පත්‍රයක් අයදුම් කර ඇත .

(LK/P/1/19677)

3.2 බැර ලෝහ මගින් අපවිත්‍ර වූ ජලය පිරියම් කිරීම සඳහා අඩු වටිනාකමින් යුත් ස්වාභාවික මැණික් හා බනිජ ද්‍රව්‍ය අධිශෝෂක ද්‍රව්‍ය ලෙස භාවිතා කිරීම .

ආසනික් ,කැඩ්මියම් ,රියම් හා රසදිය වැනි බැර ලෝහ මගින් ජල මූලාශ්‍ර අපවිත්‍ර වීම නොයෙක් සෞඛ්‍යමය ගැටළු සඳහා හේතු වී ඇත .ඒ අතර පිළිකා ,වකුගඩු ආශ්‍රිත රෝග ,ස්නායු හා මානසික සංකූලතා ප්‍රමුඛ වේ . ඇතැම් විද්‍යාඥයන් ගේ මතයට අනුව අප රටේ වියළි කලාපයේ පැතිර පවතින හඳුනානොගත් වකුගඩු රෝගය සඳහාද හේතුව වී ඇත්තේ මෙම බැර ලෝහ ජෛව විශාලනයට ලක්වීමයි.

එබැවින් මෙම බැරලෝහ ඉවත් කිරීම සඳහා අධිශෝෂක ද්‍රව්‍ය ලෙස තෝරමල්ලි ,පසියන් ,ගෝමේද හා තලාතුම්නිරන් භාවිතය පිළිබඳව මෙහිදී අධ්‍යයනය කරන ලදී .එහිදී මූලිත්ම තෝරමල්ලි කුඩු (<63um) මිලියනයට කොටස් 50ක සාන්ද්‍රණයෙන් යුත් ආසනික් ,කැඩ්මියම් ,ක්‍රෝමියම් ,හා රියම් ද්‍රාවණ සමග මුසු වීමට සලස්වා සාන්ද්‍රණය අඩු වීම පරීක්ෂා කරන ලදී .එහිදී පැය 2කදී වැඩි ආම්ලික තත්ව යටතේ (pH=2) ආසනික් ,කැඩ්මියම් ,ක්‍රෝමියම් ,හා රියම් වල අඩු වීම 20% , 21% , 19% සහ 36% වූ අතර අඩු ආම්ලික තත්ව (pH= 4) යටතේ එය 41% , 37% , 20% , 24% විය .මෙය සැලකිය යුතු මට්ටම් අඩු වීමක් ලෙස සැලකිය හැකි අතර රසායනික වැඩි දියුණු කිරීමකින් අපහරණ ප්‍රතිශතය වැඩි කල හැක .තවද ස්ඵටික සඳහා අධිශෝෂණයද පරීක්ෂාවටම ලක් කල අතර එහිදී සැලකිය යුතු අධිශෝෂණයක් නිරීක්ෂණය විය .මෙහි ප්‍රථිපල අනුව ජල පිරිපහදු පෙරනයක් නිර්මාණය කල අතර දැනට ජේටන්ට් බලපත්‍රයක් සඳහා ඉල්ලුම් කර ඇත .(LK/P/19644)

3.3 තෝරමල්ලි නැතෝ අංශු අන්තර්ගත කලීලමය ද්‍රාවනයකින් බැක්ටීරියාවන් ගේ වර්ධනය සිදු වන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.

- රෝග කාරක බැක්ටීරියාවන් 05ක් සඳහා මෙම පර්යේෂණ සිදු කරන ලදී.
- Well-diffused ක්‍රමය සුදුසු නොවන බවත් ඒ සඳහා Broth solution ක්රමවේදය අනුගමනය කල යුතු බවත් අනාවරණය කරණ ලදී.
- මෙම පර්යේෂණය 2018 වර්ෂයේදී සිදු කිරීමට කටයුතු සුදානම් කරමින් පවතී.

ව්‍යාපෘති අංක .04

පර්යේෂණ අංශය තුළ සිතියම් ඒකකයක් පිහිටුවීමේ ව්‍යාපෘතිය.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ දී සම්මත ප්‍රමිතියට අනුකූලව මැණික් විභව සිතියම් සැකසීම හා සිතියම් සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන දත්ත ගබඩාවක් සකස් කිරීම සිදුකරනු ලබයි .මෙහිදී දත්ත ලබාගැනීම පර්යේෂණ අංශයෙහි ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතිය වන ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් නිධි ගවේෂණය හා තක්සේරු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට අදාලව මිලදී ගැනීම සිදුකරනු ලබයි.

සම්මත ප්‍රමිතියකට අනුව සිතියම් සැලැස්ම (layout) සැකසීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව හා සම්බන්ධ වී සිදුකරනු ලබයි .මේ වන විට සිතියම් සැලැස්ම සකස්කර ඇති අතර ,මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිහිපයක් එම දෙපාර්තමේන්තුවෙහි ප්‍රවීණයන් සමඟ පැවති අතර සිතියම් සැලැස්ම තවමත් ඔවුන් විසින් අවසන් කරමින් පවතී .එම සිතියමට අදාල පිරිවිතර හා සම්මත තත්වයන් ඇතුළත් වාර්තාවක් 2018 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මස ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතය .

ව්‍යාපෘති අංක .05

මාංගු තෝරමල්ලි තාප පිරියම් කිරීම.

- විවිධ තත්වයන් යටතේ තාප පිරියම් කරන ලද මාංගු තෝරමල්ලි වල ප්‍රථිපලයන්ගෙන් පෙනී යන්නේ ඔක්සිහාර තත්ව යටතේ 850^oc උෂ්ණත්වයක දීර්ඝ කාලයක් තබා ගැනීම මගින් මාංගු තෝර වල වර්ණයේ සුළු වෙනස්කම් සිදු වන බවත්,
- FIRT විශ්ලේෂණ මගින් පෙනී යන්නේ ස්ඵටිකයේ සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදු නොවෙන බවත්,
- මෙම ගල් වල ක්ෂුද්‍ර මූලද්‍රව්‍ය ලෙස Fe බහුලව පවතින බවත්ය.
- මේ පිළිබඳව පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් පිලියෙල කිරීමට නියමිතය.

ව්‍යාපෘති අංක .06

මැණික් විභවතාව ඉහළ ප්‍රදේශ සහ මැණික් විභවතාවක් නොමැති ප්‍රදේශ වෙන්කර හඳුනාගැනීම සඳහා සරල හු රසායනික ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම.

මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි පදනම හු රසායන විද්‍යාවයි .අහඹු ලෙස සිදුකරන,පරිසර හානි පමණක් කැන්දන ,බොහෝ විට ප්‍රතිලාභ රහිතව අත්හැර දැමීමට සිදුවන පාඩු සහගත කැණීම් අවම කිරීම සඳහා මෙම ක්‍රමවේදය මගින් දියුණු කරනු ලබන දත්ත ඉවහල් වෙතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේවන විට ගංගාධාර සිතියම් සකසා ඇති අතර කැළණි ගඟ (ගැටහැනි ඔය/සීතාවක ගඟ)ආශ්‍රිතව සාම්පල 7ක් සහ කළු ගඟ (රත්නපුර) ආශ්‍රිතව සාම්පල 21ක් ලබාගෙන ඉන් කළු ගඟට අදාළ සාම්පල පෙරසැකසුම් කර විද්යාගාර විශ්ලේෂණය(රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, අකාබනික සහ කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ,ජල ද්‍රාව්‍ය සල්ෆේට් ප්‍රමාණය ,ජල ද්‍රාව්‍ය ක්ලෝරයිඩ් ප්‍රමාණය සහ පී.එච් .අගය) සඳහා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණායතනය වෙත යවා ඇත .මීට අමතරව මෙම සාම්පල 28හැලුම් විශ්ලේෂණයට ලක් කර දැනට අන්වීක්ෂය යටතේ නිරීක්ෂණය සහ විශ්ලේෂණය කරමින් පවතී .මෙම ව්‍යාපෘතිය 2018වර්ෂයේදී දිගටම ක්‍රියාත්මක වේ.

ව්‍යාපෘති අංක .07

හු තොරතුරු තාක්ෂණය හා දුරස්ථ සන්නිවේදන තාක්ෂණය ඔස්සේ සිතියම් සකස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා මැදගම ,බිබිල හා බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ තොරා ගන්නා ලදී .මැණික් විභවයන් හඳුනාගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍රයෙන් හා විද්‍යාගාරයෙන් ලබාගනු ලබන තොරතුරු නිසියාකාරයෙන් සිතියමක් තුළ නිරූපනය කිරීම සඳහා හු තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ක්‍රමයක් නොවූ අතර ඒ සඳහා ක්‍රමයක් මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ගොඩනගන ලදී .එය මැදගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට ගොඩනගා අනෙකුත් ප්‍රදේශ සඳහාද

එම ක්‍රමය යටතේ මැණික් විභව සිතියම සැකසීමට ක්‍රියාවලියක් ගොඩනගා ඇත .මේ යටතේ මැදගම ,බිබිල සහ බණ්ඩාරවෙල සඳහා සාර්ථක වී ඇති අතර එහි විස්තර ඇතුළත් අවසන් වාර්තාව යොමු කර ඇත .

ව්‍යාපෘති අංක .08
ජාතික විද්‍යා පදනමේ අනුග්‍රහය සහිතව සිදු කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් නිධි වලින් හමුවන වටිනාකමින් අඩු මැණික් වල අගය වැඩි දියුණු කිරීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දීමේ ව්‍යාපෘතිය.

ජාතික විද්‍යා පදනමේ අනුග්‍රහය සහිතව සිදු කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් නිධි වලින් හමුවන වටිනාකමින් අඩු මැණික් වල අගය වැඩි දියුණු කිරීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දීමේ ව්‍යාපෘතියේ සංක්ෂිප්ත ප්‍රගති වාර්තාව පහත දැක්වේ .

මෙම ව්‍යාපෘතියේ දී ජාගුන් ,රබහ ,කිරිංචි හා පුනක්කම් යන වටිනාකමින් අඩු මැණික් වර්ග තාප පිරියම්කරණය , වර්ණ විසරණය හා සායම් ගැන්වීම යන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යොදා ගන්නා ලද අතර එහිදී පහත සඳහන් ප්‍රතිඵල ලබා ගන්නා ලදී .

	වර්ගය	සැපයූ තත්වයන්	වර්ණ විපර්යාසය	පැහැදිලි බව
01	පුනක්කම්	800°C / ඔක්සිහාරක	සුදු පැහැයේ සිට පාරදායක බවට	පවතී
02	රබහ	800°C / ඔක්සිහාරක	වර්ණ වෙනසක් නොමැත	නොපවතී
03	දුඹුරු පැහැති ජාගුන්	1100°C	දුඹුරු පැහැයේ සිට නිල් පැහැය බවට	පවතී
04	කොළ පැහැති ජාගුන්	1000°C / ඔක්සිකාරක	තද කොළ පැහැයේ සිට ලා කොළ පැහැය බවට	පවතී
05	දම් පැහැති ජාගුන්	700 – 500°C	දම් පැහැයේ සිට තැඹිලි -රතු පැහැයට	පවතී
06	දම් පැහැති ජාගුන්	600 – 500°C / ඔක්සිහාරක	දම් පැහැයේ සිට කහ පැහැයට	පවතී
07	ලා කොළ පැහැති ජාගුන්	1035 -950°C / ඔක්සිහාරක	ලා කොළ පැහැයේ සිට ලා නිල් පැහැයට	පවතී
08	තද දම් පැහැති කිරිංචි	500°C – 100°C	වර්ණ වෙනසක් නොමැත	නොපවතී
09	පුනක්කම්	Cu මූලද්‍රව්‍ය විසරණය	වෙනසක් නොපවතී	නොපවතී
10	පුනක්කම්	සායම් ගැන්වීම (Crystal violet)	විනිවිද පැහැයේ සිට රෝස පැහැයට	පවතී
11	පුනක්කම්	සායම් ගැන්වීම(Saffranin)	විනිවිද පැහැයේ සිට දම් පැහැයට	පවතී

(ආ) දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

- 21/11/2017 දින කහවත්ත -පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශයේ මැණික් ව්‍යාපාරිකයන් සඳහා වැඩමුළුවක් සංවිධානය කිරීම.
- 13/12/2017 දින ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීම පිලිබඳව වැඩමුළුවක් අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශීය මධ්‍යස්ථානයේ සංවිධානය කිරීම .

(ඉ) ප්‍රකාශන -

01.කෘති

➤ ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් වල අගය ඉහළ නැංවීමේ තාක්ෂණය

කතෘ මණ්ඩලය

-ආර්.එම්.එන්.පී .කේ.ජයසිංහ මයා ,එම්.කේ.සී.ජයමාලි මිය,
එස්.විජේවර්ධන මෙය ,ජී.ජී.එම්.එස් .වික්‍රමසිංහ මයා,

ආර් .එම්.එස් .ධර්මසිරි මිය

සංස්කරණය හා උපදෙස්

-ආචාර්ය ප්‍රශාන් ග්‍රැන්සිස්

➤ Value Addition of Sri Lankan Gemstones

Authors

- Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe, Ms. M.S.C.K. Jayamali,
Ms.S.Wijewardane, Mr. G.G.M.S. Wickremesinghe, Ms.
R.M.S. Dharmasiri

Reviewed by

- Dr. Prashan Francis

02.පර්යේෂණ පත්‍රිකා

2017වසරේ ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් -නීල හරිත යුගයක් වැඩසටහනට සමගාමීව පැවැත්වුණු ඛනිජ සම්පත් පිළිබඳ පර්යේෂණ එළිදැක්වීමේ සම්මන්ත්‍රණයේදී පහත පර්යේෂණ ප්‍රකාශන දෙක එළිදැක්වන ලදී.

- Wewegedara W.G.C.N., Jayasinghe R.M.N.P.K., **Assessment of Gem Occurrences in Moneragala Divisional Secretariat Division**, Moneragala District, ,Research Symposium Proceedings, Mineral Resources of Sri Lanka, Prospects and Challenges, 2017.
- W.G.C.N. Wewegedara, N.P.W.D.S.D. Rodrigo, A.U. Wijenayake, Prashan Francis, **Thermal Enhancement of Inferior Quality Corundum Variety Called ‘Kiri Kottara’**, Research Symposium Proceedings, Mineral Resources of Sri Lanka, Prospects and Challenges, 2017.

1. **M.K.C. Jayamali**, W.M.M.P.E. Bandara, J. Gunatilaka, P. Francis, R.M.N.P.K. Jayasinghe and R.M.S. Dharmasiri, 'Gem potential mapping based on Geographical Information Systems (GIS): A case study from Medagama, Moneragala district, Sri Lanka'. Journal of Geological Society of Sri Lanka Vol. 18 (2017).
2. එම්.කේ.සී.ජයමාලී ,මැණික් කර්මාන්තය හා බැඳුණු පනල්කරුවන්ගේ ජීවිකාව ,හෙළමිණි වර්ෂ 4 වන කලාපය (2017 අප්‍රේල්), මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය
3. **Jayamali M.K.C.**, Karunasena M.G.N.R., Jagath Gunatilake., Bandara W.M.M.P.E and Ying-Hsin Wu, GIS and numerical simulation based model for prediction of vulnerability on mountain tsunami at Meeriyabedda, Sri Lanka. Journal of Geological Society of Sri Lanka (GSSL). Vol. 18-Issue 2 (2017), 01-10.

03.ජේටන්ව බලපත්‍ර

- Kandanapitiye, M.S., Francis, D.P.L., Diyabalanage, R.S., Rajapaksha, C.M., Perera, R.C., "Water filter capable of trapping heavy metal ions" LK/P/1/19644, Dec 07, 2017.
- Kandanapitiye, M.S., Francis, D.P.L., Manthriratna, M.A.N.C., "Therapeutic shoe/slipper insole made of tourmaline interbedded latex" LK/P/1/19677, Dec 21, 2017.

(භූ තාක්ෂණික සමීක්ෂණ කටයුතු)

මධ්‍යයම ඉංජිනේරු උපදේශන කාර්යාංශය(CECB) සමඟ ඇතිකරගත් ගිවිසුම යටතේ අප ආයතනයේ භූ විද්‍යාත්මක යන්ත්‍රය යොදා ගනිමින් භූ තාක්ෂණික සමීක්ෂණ කටයුතු 2017 වසරේ මුල් භාගයේදී ආරම්භ කරන ලදී .ඒ යටතේ වරාය නගරය ආශ්‍රිත ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ බල විභේදන මධ්‍යස්ථානයේ ඉදිකිරීම් භූමියේ භූ තාක්ෂණික විද්‍යාත්මක කටයුතු සිදු කරන ලදී. එසේම 2017 වසර අගදී මල්වන ප්‍රදේශයේ පෞද්ගලික ආයතනයක ඉල්ලීමක් මත මෙම කටයුත්ත ආරම්භ විය .එය මේ වන විට අවසන්ව ඇත.

(උ) පුහුණු කටයුතු

- රත්නපුර ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානය ගෙවූව තාප පිරියම් කිරීමේ පාඨමාලාව පැවැත්වීම.
- 2017 වර්ෂයේ දී ගෙවූව තාප පිරියම් කිරීම පිළිබඳව තනි පුද්ගල පාඨමාලාවක් පාකිස්ථානු ජාතිකයකුට හා ශ්‍රී ලාංකිකයෙකුට පැවැත්වීම.

විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශය

පසුගිය අවුරුදු 05 සඳහා වූ මූල්‍ය තොරතුරු

	2013	2014	2015	2016	2017
මෙහෙයුම් ආදායම්					
තාක්ෂණික ප්‍රධාන පුනරාවර්තන	32,113	43,357.0	47,081.0	58,627.0	62,440.0
වෙනත් දායක වීම්	13,020	13,862.9	26,447.4	33,522.7	38,742.25
පාඩමලා ගාස්තු	3,949	6,941	6,408.5	9,445.4	8,318.48
සේවා ගාස්තු ආදායම්	15			50.3	20.0
භූ විද්‍යා පර්යේෂණ සේවාවන්ගෙන් ලැබීම්					
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම්	49,097	64,161	79,936.9	101,645.4	109,520.73
වෙනත් ආදායම්	38	303	625.8		1,849.25
පොලී ආදායම	406	309	248.2	342.6	506.20
වෙනත් ලැබීම්	54		49.5	837.0	29.96
මුළු ආදායම	49,595	64,773	80,860.4	102,825	111,906.14
අඩුකලා - වියදම්					
ඒ සේවක හා පරිපාලන වියදම්	37,260	44,558	57,081.4	68,467.8	77,363.08
බි නෂය සහ පොදු වියදම්	13,452	17,572	31,260.6	27,769.4	35,854.2
මුළු වියදම්	50,712	62,130	88,342	96,237.2	113,217.28
අතිරික්තය (ලාභතාවය)	(1117)	2,643	7,481.6	6,587.8	1,311.1

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2017.12.31 දිනෙන් අවසන්

වර්ෂය සඳහා ආදායම් වියදම් ප්‍රකාශය

විස්තරය	2017		2016	
	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000
මෙහෙයුම් ආදායම්				
පුනරාවර්තන ප්‍රදාන -භාණ්ඩාගාර		62,440.00		58,627.00
වෙනත් ආදායම්				
පාඩමලා ගාස්තු		8,318.48		9,445.40
ගෙවුම් තාපකරණ ගාස්තු		20		50.3
භූ විද්‍යා පර්යේෂණ සේවා				
පොළී ආදායම්		506.2		342.6
විවිධ ආදායම්		1,849.25		837
මෙහෙයුම් ආදායම් එකතුව		73,133.93		69,302.20
අඩු කලා : මෙහෙයුම් වියදම්				
කාර්ය මණ්ඩල වැටුප් හා දීමනා		43,542.46		35,477.30
ගමන් වියදම්		425.92		316.7
සැපයුම් හා පාරිභෝජන ද්‍රව්‍ය		2,531.44		2,983.40
නඩත්තු වියදම්		4,176.38		4,054.70
ගිවිසුම් ගත සේවා		21,684.43		18,428.80
පුහුණු වියදම්		3,236.28		6,345.80
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්		1,740.12		825.2
මෙහෙයුම් වියදම් එකතුව		77,337.03		68,431.90
මෙහෙයුම් වලින් ලද අතිරික්තය/(ලාභතාවය)		(4,203.09)		870.3
අඩු කලා - මූල්‍ය පිරිවැය		(26.05)		(35.9)
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	26,836.48		26,131.50	
වෙනත් ලැබීම්	26,836.48		26,131.50	
අඩු කලා - භෞමික කපා හැරීමේ වියදම්	(23,948.43)	2,888.05	(20,378.20)	5,753.30
වෙනත් ප්‍රාග්ධන ආයෝජන ප්‍රතිපාදන	11,905.77		7,391.20	
අඩු කලා - ප්‍රාග්ධන ආයෝජන වියදම්	(11,005.26)		(6,064.90)	
ප්‍රාග්ධන වත්කම් සංවර්ධනය කිරීම්	(900.51)		(1,326.30)	
වෙනත් ප්‍රාග්ධන ආයෝජන වල ශුද්ධ වියදම				
මෙහෙයුම් නොවන ආදායම්		2,862.01		5,717.50
එකතු කලා වත්කම් විකිණීමෙන් ලද ආදායම		29.96		
අති විශේෂ අයිතමයන්ට පෙර අතිරික්තය/(ලාභතාවය)		(1,311.10)		6,587.80
අති විශේෂ අයිතම				
කාලසීමාව සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය / ලාභතාවය		(1,311.10)		6,587.80
එකතු කලා				
පෙර වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය / (ලාභතාවය)	(41,976.60)		(70,086.70)	
අඩු කලා - පෙර වර්ෂ ගැලපීම්		6,054.50		21,522.30
ශුද්ධ අතිරික්තය / (ලාභතාවය)		(37,233.24)		(41976.6)

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2017.12.31 දිනට ශේෂපත්‍රය

jsia;rh	2017		2016	
	re.'000	re.'000	re.'000	re.'000
වත්කම්				
ජංගම භෞවිත වත්කම්				
දේපල යන්ත්‍ර උපකරණ	122,084		124,814	
පාරිතෝෂික අරමුදල	1436	123,520	502	125,315
ජංගම වත්කම්				
තොග හා පාරිතෝෂ්‍ය ද්‍රව්‍ය	1,368		2,313	
අඩු කළා: ලියා හැරීම් සඳහා වෙන් කිරීම්	1,368		2,313	
විකිණීම සඳහා ඇති පොත්			2	
ණය හා අත්තිකාරම්	2,067		2,631	
බැංකු තැන්පතු ගිණුම් (කෙටිකාලීන)	4,547		4,095	
තැන්පතු	710		2,810	
දිළිඳුකම පිටුදැකීමේ ව්‍යාපෘතිය	6654			
වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්	4,078		2,088	
පෙර ගෙවීම්	780		496	
මුදල් හා බැංකු	205	20,410	839	15,274
වත්කම් එකතුව		143,930		140,589
වගකීම්				
ජංගම වගකීම්				
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	235		408	
උපචිත වියදම්	2,656		2,147	
ණය කිරීමේ				
උපයන වට ගෙවීම් බඳු				
ගෙවිය යුතු වත්දි				
ගෙවිය යුතු- පාරිතෝෂික ජංගම ගිණුම්		2,892		2,555
ජංගම භෞවිත වගකීම්				
පාලන ගිණුම් (පා. මැ. ස්. අධිකාරිය)			3,179	
ප්‍රදාන-(වෙනත් ආයතන)	232		232	
පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම්	11,135		10,110	
සේවක ආරක්ෂක තැන්පතු			10	
භාහිර වදන පදනම	3,932	15,298		13,531
වගකීම් එකතුව		18,190		16,086
ශුද්ධ වත්කම් එකතුව		125,740		124,503
ශුද්ධ වත්කම් / ස්කන්ධ				
සහභාගිත්ව ප්‍රාග්ධනය	50,000		50,000	
සංචිත -මැණික්	186			
වෙනත් දායක වීම්	850		850	
සේවක වක්‍රීය අරමුදල	1,121		978	
විලම්බිත ආදායම් ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන	110,815		114,652	
සමුච්චිත අරමුදල	(37,233)		(41,977)	
ශුද්ධ වත්කම් ස්කන්ධ එකතුව		125,740		124,503

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය
2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

විස්තරය	2017	2016
මෙහෙයුම් කාර්යයන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද අතිරික්ත (උපතතාවය)	(1,311.1)	6,587.8
මුදල් නොවන ගනුදෙනු		
ක්ෂය වෙන්කිරීම	23,948.4	20,378.2
පොළී	(506.2)	
ප්‍රාග්ධන වියදම් කපා හැරීම	11,905.8	7,391.18
විලම්භිත ප්‍රාග්ධන ආදායම් ගැලපීම්	(38,742.3)	(33,522.7)
පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්	6,054.5	6,926.0
ගෙවීම් වැඩිවීම් / අඩුවීම්	336.7	(2,381.7)
අනෙකුත් ජංගම වගකීම් වල වැඩිවීම්/අඩුවීම්	1,767.5	667.6
දේපල යන්ත්‍ර හා උපකරණ විකිණීම මත ලාභ	(30.0)	
කල්බදු කුලී	(473.5)	
ස්ථාවර වත්කම් ගැලපීම්	(11.4)	
අනෙකුත් ජංගම වත්කම් වල වැඩිවීම් අඩුවීම්	(5,770.2)	(4,922.6)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය (අ)	(2,831.80)	1,123.70
ආයෝජන කාර්යයන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය යන්ත්‍ර හා උපකරණ මිලදී ගැනීම	(20,734.3)	(77,485.40)
පාරිභෝගික අරමුදලේ අඩුවීම්	(933.8)	(249.7)
සේවක ණය වක්‍ර අරමුදලෙහි වැඩිවීම	143.2	96.0
සංචිත වල වැඩිවීම	186.5	(4,500)
ප්‍රාග්ධන ස්වාභාවයේ වියදම්	(11,905.8)	(7,391.20)
ස්ථාවර වත්කම් විකිණීමේ ලාභ ගැලපීම්	30	
ආයෝජන කාර්යයන්ගේ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය (ආ)	(33,214.20)	(89,530.30)
මූල්‍ය කාර්යයන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය		
ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන	34,906.00	59,548.50
පොළී ආදායම්	506.2	
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය (ඇ)	35,412.20	59,548.50
මුදල් හා මූල්‍ය අයිතමයන්ගේ ශුද්ධ වැඩිවීම්/අඩුවීම් (අ),(ආ),(ඇ)	(634)	(28,858)
ආරම්භක මුදල්/මූල්‍ය ශේෂය	839	29,697
වර්ෂය අවසානයේ මුදල් / මූල්‍ය ශේෂය	205	839

ජාතික විගණන කාර්යාලය

தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்

NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය } අයිටීඑන්/ඩී/පීජේආර්ටීඅයි/1/17
 My No. }

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No. }

දිනය } 2018 ඔක්තෝබර් /13/ දින.
 Date }

සභාපති,

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය.

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව.

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙන්ස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1993 අංක 50 දරන ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරී පනතේ 32(3) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාරධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළවන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01

ප්‍රමිතයේ 119 ඡේදය ප්‍රකාරව රු.6,054,415 ක් වූ පූර්ව වර්ෂ ගැලපීම් ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ පසුගිය වර්ෂයෙන් ඉදිරියට ගෙන ආ ශේෂයට ගැලපීම් කර දැක්වීම වෙනුවට කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ ගැලපීම් ලෙස දක්වා තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 02

(i) මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනිත වූ මුදල් ප්‍රවාහයට එකතු කළ යුතු ඉඩමකට අදාළව ලියාහැර තිබූ කල්බදු මුදල වූ රු.473,480 ක අගය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයෙන් අඩුකර දක්වා තිබූ අතර වර්ෂයේ පාරිතෝෂික වියදම වූ රු.1,025,423 ක අගය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයට ගලපා නොතිබුණි.

- (ii) මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ විස්තීර්ණ කොටසේ ගැලපුම් කර තිබූ ඉකුත් කාලපරිච්ඡේද ගැලපුම් රු.6,054,475 ක් හා හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනයේ ගැලපුම්කර තිබූ ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය රු.186,456 ක් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයට ගලපා නොතිබුණි.
- (iii) ජාතික විද්‍යා පදනමින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලැබී තිබුණු රු.4,115,848 ක් හා එම මුදලින් පරික්ෂණ සඳහා වැය කල රු.184,149 ක මුදල මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යටතේ වෙන වෙනම දැක්වීම වෙනුවට ඉතිරි මුදල වූ රු.3,931,699 ක අගය ප්‍රාග්ධන සංවලනයන් යටතේ දක්වා තිබුණි.
- (iv) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ දක්වා තිබූ ශේෂ 3 ක් සඳහා ජර්නල් සටහන් මගින් සිදුකර තිබූ රු.4,214,000 ගැලපුම් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මෙහෙයුම් ලාභයට ගැලපීම වෙනුවට කාරක ප්‍රාග්ධන සංවලනය යටතේ දක්වා තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03

පෙර වර්ෂවල වියදම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ පුහුණු පාඨමාලාවලදී භාවිතා කරනු ලබන මැණික් ගල්වල පිරිවැය රු.519,800 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සිට වත්කම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණද, ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවල සිදුව තිබූ මෙම වෙනස්කම ප්‍රමිතයේ 34 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07

ප්‍රමිතයේ 65 ඡේදය ප්‍රකාරව ජංගම නොවන වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු.45,198,453 ක් වූ ජංගම නොවන වත්කම් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇතත් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවතුණි. ඒ අනුව වූ ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03 ප්‍රකාරව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ජංගම නොවන වත්කම්වල සමාලෝචිත වර්ෂයට ක්ෂය රු. 1,045,231 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබී තිබූ වටිනාකම රු.18,608 ක් වූ මැණික් ගල් හා වටිනාකම රු.237,590 ක් වූ පාරිභෝජන ද්‍රව්‍ය තොගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව ගොඩනැගිලි කුලී වියදම රු.248,388 ක් හා ස්ථාවර තැන්පතු පොලී ආදායම රු.8,851 ක් වැඩියෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගෙන තිබුණි.
- (ඈ) නිලධාරීන්ගෙන් ලබාගෙන තිබූ ආපසු ගෙවිය යුතු ආරක්ෂණ තැන්පතු රු.10,000 ක් ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු යටතේ ගිණුම්ගත නොකර සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ආදායමක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගෙන තිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

මැණික් නිර්මාණ හා තාක්ෂණ ශිල්පීන් පුහුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් වියදම්වලින් ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරියෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගත යුතු මුදල මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ ලේඛණ අනුව රු.5,936,817 ක් වුවද, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම අගය රු.6,654,479 ක් වූයෙන් රු.717,662 ක පැහැදිලි නොකළ වෙනසක් පැවතුණි.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

නිලධාරීන් 5 දෙනෙකු විදේශ ගතවීමට අදාළව වැයකල රු.841,241 කට අදාළ ගෙවීම් වඩුවර් හා තහවුරු ලේඛණ විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2017 ජුනි 30 දින සේවයෙන් ඉවත් වූ සේවකයෙකුගෙන් අයකරගත යුතු රු.123,497 ක සේවක ණය ශේෂ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) පාඨමාලා අවසන් කරන ලද සිසුන් 12 දෙනෙකුට අදාල රු.24,000 ක ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු වර්ෂ 4 ක් ගතවී තිබුණද ආපසු ගෙවා නොතිබුණි.
- (ඇ) ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරියෙන් ලැබිය යුතු ලෙස රු.6,654,479 ක් ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණද අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව මෙම ආයතනයට ගෙවිය යුතු ශේෂයන් දක්වා නොතිබුණි.

2.4 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

 පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය	
(i) මුදල් රෙගුලාසි 104 හා 105	වාහන අනතුරු 2 ක් සම්බන්ධව මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ii) මුදල් රෙගුලාසි 396	2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය අනුව පැවති නිකුත් කළ නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ මාස 06 ඉක්මවූ රු.216,325 ක් වටිනා වෙක්පත් 31 ක් සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් පවත්වා නොතිබුණි.
(ඇ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාවන් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

2.5 ප්‍රමාණවත් අධිකාරි බලයකින් තහවුරු නොවූ ගනුදෙනු

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා නොගෙන රු.817,033 ක් වූ පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය තොග පොතෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ කපාහැර තිබුණි. තවද, මේ සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි 101 සිට 109 දක්වා සහ 760 ප්‍රකාරව කටයුතු කර ද නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.1,311,124 ක ඌනතාවයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.6,587,711 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.7,898,835 ක පිරිහීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන රු.3,813,000 කින් වැඩි වුවද, සේවක පාරිශ්‍රමික රු.8,065,113 කින් හා සේවා ලබාගැනීම් සඳහා ගෙවීම් රු.3,255,677 කින් වැඩිවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ පිරිහීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී ආයතනය 2014 හා 2016 වර්ෂවල අතිරික්තයක් වාර්තා කර තිබුණද 2013 හා 2015 සහ 2017 වර්ෂවල ඌනතාවයන් වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂය නැවත ගැළපීමෙන් පසු 2013 වර්ෂයේ රු.26,882,287 ක් වූ ආයතනයේ දායකත්වය, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට රු.66,179,762 ක් දක්වා අධික වර්ධනය වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 සැලසුම් කිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ආයතනය 2017-2021 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා පිළියෙළ කර තිබූ සංයුක්ත සැලැස්ම සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) ආයතනය ස්ථාපිත කිරීමේදී ඇතිකරගෙන තිබූ එක් එක් අරමුණ ඉටුකර ගැනීම සඳහා වූ ඉදිරි වසර 5 හි සැලසුම් වෙන් වෙන්ව දක්වා නොතිබුණි.

(ii) සැලසුම් සකස් කිරීමේදී හඳුනාගෙන තිබූ ආයතනයේ ශක්තීන් හා දුර්වලතා ද ආයතනික පරිසරයේ අවස්ථාවන් තර්ජන ද මනා ඇගයීමකට ලක්කර අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට උචිත ක්‍රමෝපායන් තීරණය කර නොතිබුණි.

(iii) එක් එක් අරමුණට අදාළව කාලීනව ළඟකරගත යුතු ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේ වගකීම් මෙහෙයුම් මට්ටම දක්වා තර්කානුකූල පදනමකින් බෙදාහැර නොතිබුණි.

(ආ) සංයුක්ත සැලැස්ම පදනම් කරගෙන සමස්ථ ආයතනය සඳහාම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබූ අතර මානව සම්පත් හා පරිපාලන, පර්යේෂණ සහ පුහුණු අංශ සඳහා පමණක් ආංශික සැලසුම් පිළියෙළ කර තිබුණි. පුහුණු අංශයේ පාඨමාලා ආදායම සැලසුම්වලට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

(ඇ) පුහුණු අංශය විසින් ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් 4 ක් යටතේ රු.37,200,000 ක් වැයකර ඉටුකළ යුතු කාර්යයන් වෙනුවෙන් ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කර තිබුණද, එම ක්‍රියාකාරකම් යටතේ මූල්‍ය හා භෞතික කාර්යසාධනය දක්වමින් කාර්යසාධන වාර්තා පිළියෙළ කර නොතිබීම හේතුවෙන් ඊට අදාළ කාර්යසාධනය විගණනයට තහවුරු කරගත නොහැකි විය.

4.1.2. ක්‍රියාකාරීත්වය හා සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් තැන්පතු ගවේෂණය හා ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතියට අදාළව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත කාර්යසාධනය ලඟකර ගත හැකිවන පරිදි සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් 2009 - 2011 කාලය තුළ දිස්ත්‍රික්ක 18 ක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 46 ක ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතුව පැවතුණද 2017 වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 9 ක පමණක් මැණික් නිධි ගවේෂණය කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත් ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් 2017 වර්ෂය දක්වා රු.21,973,348 ක් වැයකර තිබුණි.
- (ii) කතරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ මැණික් විභව සිතියම තවදුරටත් පිළියෙල කරමින් පවති අතර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 6 ක් සඳහා මැණික් විභව සිතියම් සහ අවසාන වාර්තා සකස් කර තිබුණද ඒවා සම්මත ක්‍රමවේදයට සකසා නොතිබුණි. මේ හේතුව නිසා මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ලබාගෙන සම්මත ක්‍රමවේදයට අනුව සිතියම් සකස් කිරීම 2017/2018 වර්ෂ තුළ ආරම්භ කර තිබුණි.
- (iii) ව්‍යාපෘතියේ 26 ක්වූ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරියේ හා මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ නිලධාරීන්ගෙන් සපුරා ගැනීමටත්, ඒ සඳහා වැටුපට අතිරේකව සියයට 50 ක දීමනාවක් ගෙවීමටත්, උපදේශක තනතුර සඳහා පමණක් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බාහිරින් බඳවා ගැනීමටත්, 2009 ජූලි 14 දින කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු අනුමැතිය දී තිබුණද මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ සේවකයන් 12 දෙනෙකු සහ බාහිර උපදේශකවරයෙකු පමණක් ව්‍යාපෘතියට අනුයුක්ත කර තිබුණි.

- (iv) ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අත්‍යාවශ්‍ය බවට යෝජනාවේ දක්වා තිබූ ජ්‍යෙෂ්ඨ භූ විද්‍යාඥ, භූ විද්‍යාඥ, විදුම් ක්‍රියාකරු, පර්යේෂණ සහකාර, රසායනාගාර සහකාර හා තොරතුරු පද්ධති සහකාර නොමැතිව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.
- (v) ව්‍යාපෘති යෝජනාවේ ඇතුළත් නොවූ ගණකාධිකාරී, මානව සම්පත් කළමනාකරු හා ගිණුම් ලිපිකරු යන සේවකයන් සඳහා ව්‍යාපෘති කාර්යය වෙනුවෙන් වැටුපෙන් සියයට 20 ක දීමනාවක් සහ සැලසුම්කරු හා කම්කරුවන් නිදෙනෙකු සඳහා වැටුපෙන් සියයට 50ක දීමනාවක් භාණ්ඩාගාර අනුමැතියක් රහිතව ගෙවා තිබුණි.
- (vi) 2017 සිට 2031 දක්වා අදියර 3 ක් යටතේ රු. මිලියන 300.65 ක පිරිවැයක් මත ක්‍රියාත්මක මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මිලියන 48 ක් ආයතනයේ උත්පාදිත ආදායමෙන් සහ 2016 නොවැම්බර් 22 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය පරිදි 2017/2021 කාලය සඳහා රු.මිලියන 76.5 මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගැනීමට සැලසුම් කර තිබුණි. ඉතිරි මුදල වූ රු. මිලියන 176.15 ක ප්‍රමාණය සමීක්ෂණයේදී හඳුනාගන්නා ලද මැණික් ඉඩම් ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය විසින් වෙන්දේසි කිරීමේදී ලැබෙන ආදායමෙන් සියයට 25 ප්‍රමාණයෙන් හා මැණික් විභව සිතියම් අලවි කිරීමෙන් ලබන ආදායමෙන් පියවා ගැනීමට ඉලක්ක කර තිබුණි. එසේ වුවද ඒ සඳහා ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය සමඟ ගිවිසුම් වලට එළඹීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පර්යේෂණ අංශයේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.
 - (i) ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් 8 ක් සඳහා රු.13,250,000 ක් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව වෙන්කර තිබුණද රු.7,225,000 ක් වැයකර නොතිබුණි. එහිදී රු.300,000 වෙන්කර තිබූ ක්‍රියාකාරකම් 2 ක් ඉටුකර නොතිබුණු අතර ක්‍රියාකාරකම් 6 ක මූල්‍ය කාර්යසාධනය සියයට 38 ට වඩා අඩුවිය.
 - (ii) ප්‍රදේශ 4 ක ප්‍රවර්ධන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට සැලසුම්කර රු.400,000 ක් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව වෙන්කර තිබුණද, එම කාර්යයන් ඉටු නොකර ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම, පොතක් මුද්‍රණය, අධි තාක්ෂණ උපකරණ සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්වීම, පුවත්පත් ලිපි පලකිරීම යන සැලසුම් නොකළ කාර්යයන් වෙනුවෙන් රු.1,386,300 ක් වැයකර තිබුණි.

- (iii) මානව සම්පත් හා පරිපාලන සහ පර්යේෂණ අංශවල කාර්යසාධන වාර්තාවල භෞතික කාර්යසාධනය දක්වා නොතිබුණි.
- (ඇ) පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.
 - (i) පුහුණු පාඨමාලා සඳහා අධ්‍යයන දින දර්ශනයක් හා විධිමත් සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.
 - (ii) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පාඨමාලා සඳහා බඳවාගත් 1,200 ක් වූ මුළු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් 201 දෙනෙකු පාඨමාලා හැරගොස් තිබුණි. බිංගිරිය පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ එක් පාඨමාලාවක් පමණක් පවත්වා තිබූ අතර ඒ සඳහා බඳවාගත් සිසුන් 12 න් 10 ක් පාඨමාලාව හැර ගොස් තිබීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය වසා දමා තිබුණි.
 - (iii) වර්ෂය තුළ ආරම්භ කිරීමට නියමිතව තිබූ මඩකලපුව හා ත්‍රිකුණාමලය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන වර්ෂය තුළ ආරම්භ කර නොතිබුණි.
 - (iv) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ නොවූ පාඨමාලා දෙකක් සඳහා සිසුන් 133 ක් බඳවාගෙන තිබුණි.
- (ඈ) ආයතනය පිහිටුවීමේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට අදාළව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

ආයතනය පිහිටුවීමේ අරමුණු අතර වූ මැණික් බනිජ පිළිබඳ සමීක්ෂණයන් හා පර්යේෂණ සිදු කිරීම මගින් හඳුනාගත් මැණික් නිධි රටේ ආර්ථික සංවර්ධනයට උකහා දීම, කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය උදෙසා යන්ත්‍ර සූත්‍ර නිපදවීම ඇතුළත්ව උපදෙස් සැපයීම හා අගය වැඩි කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් සහ සොයාගැනීම් ප්‍රවලිත කර කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් ආයතනයේ දායකත්වය අවම මට්ටමක විය.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

 පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ගාස්තු අයකර ගෙවූඩ තාපකරණය කරදීමේ මහජන සේවාවක් ආරම්භ කර තිබුණද සේවාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කර නොකිරීම හේතුවෙන් අතර වර්ෂය තුළ එයින් ලැබූ ආදායම රු.20,000 ක් පමණක් විය.

(ආ) ආයතනයේ නිලධාරියෙකු විසින් 2007 වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද රු. 2,395,749 ක රන් රිදී වංචාවක් සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් අයවිය යුතු රු.1,495,749 ක් අයකර ගැනීමට නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 2009 සිට 2014 වර්ෂවලට අදාළව වැටුප් වර්ධන හා දීමනා ලෙස ආයතනයේ සේවකයන් වෙත වැඩිකර ගෙවා තිබූ එකතු වටිනාකම වූ රු.2,151,320 ක මුදල එලෙස ආපසු අයකර ගැනීමක් 2016 මාර්තු දක්වාම සිදුකර නොතිබුණි. 2016 මාර්තු 29 දිනැති ආයතනයේ සභාපතිවරයාගේ තීරණය පරිදි මුදල් රෙගුලාසි 119 ට පටහැනිව අදාළ සේවකයා විශ්‍රාම ගැනීමට නියමිත දිනය දක්වා රු.50 ක් රු.1942 ක් අතර මාසික වාරික වලින් අය කර ගැනීමට තීරණය කර තිබුණි. මෙලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වනවිට තවදුරටත් අයවිය යුතු මුදල රු.1,925,086 ක් විය. රු.619,646 ක මුදලක් අයකර ගත යුතු නිලධාරියෙකු 2015 වර්ෂයේ වෙනත් ආයතනයට මුදාහැර තිබීම හේතුවෙන් එදින සිට එකී මුදල් අයවීමක් සිදුව නොතිබුණි.

4.3 අරමුදල් උන උපයෝජනය

ගෙවුම් තාපකරණයට අදාළ පර්යේෂණ සඳහා ජාතික විද්‍යා පදනමෙන් රු.4,115,848 ක් 2017 අප්‍රේල් 27 දින ලැබී තිබුණද ඊට අදාළ කිසිදු කාර්යක් ඉටුකර නොතිබූ අතර වර්ෂය අවසන් වන විට සේවක වියදම් සඳහා රු.184,149 ක් පමණක් වැයකර තිබුණි.

4.4 නිෂ්ක්‍රීය හා උන උපයෝජිත වත්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ගෙවුම් තාප පිරියම් කිරීමේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා රු. 10,977,344 ක් වැයකර 2013 වර්ෂයේදී මිලදීගෙන තිබූ අධි උෂ්ණත්ව විදුලි උදුන එදින සිට විගණන දිනය වූ 2018 ජූලි 31 වන විටත් කිසිදු කටයුත්තකට නෙයොදවා රත්නපුර ප්‍රාදේශීය කර්යාලයේ පැවතුණි.

- (ආ) 2007 වර්ෂයේදී රු.12,309,013 ක් වැයකර මිලදීගෙන තිබූ භූ විදුම් යන්ත්‍රය සඳහා 2016 වර්ෂය දක්වා රක්ෂණය වෙනුවෙන් රු.1,064,622 ක් ද වැයකර තිබුණි. එහෙත් ආයතනයේ කාර්යයන් සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි වීම හේතුවෙන් වසර 2 කට අධික කාලයක් එම යන්ත්‍රය නිෂ්කාර්යව තබා තිබුණි.
- (ඇ) 2009 වර්ෂයේ රු.5,974,375 කට මිලදීගෙන තිබූ කැබ් රථයක් අළුත්වැඩියා කර භාවිතයට ගැනීම ආර්ථික නොවන බැවින් 2016 වර්ෂයේ සිට නිෂ්කාර්යව තබා තිබුණි.

4.5 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයතනයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය වූ 135 න් 47 ක් එනම් සියයට 35 ක් පුරප්පාඩුව පැවතුණ අතර වර්ෂ 8 ක් පුරප්පාඩුව පැවති අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) තනතුර සඳහා බඳවා ගැනීමට විගණන දින වූ 2018 ජූලි 31 දක්වා කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුර සඳහා 2016 ජනවාරි 01 සිට කොන්ත්‍රාත් පදනම මත නිලධාරියෙකු බඳවාගෙන තිබුණි.
- (ඇ) තනතුරු සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ ලකුණු ලබාදීමේ විස්තරාත්මක පරිපාටි කලින් සකස් කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයට සිය අභිමතය පරිදි කටයුතු කිරීමට අවස්ථාව සැලසී තිබුණි. සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මානව සම්පත්), සහකාර අධ්‍යක්ෂ (රත්න විද්‍යා), පුහුණු නිලධාරි (ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය) යන තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේදී සම්මුඛ පරීක්ෂණ ලකුණු ලබාදීමේ ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය අභියෝගයට ලක්ව තිබුණි.
- (ඈ) ආයතනයේ රියදුරෙකු නිසි අනුමැතියකින් තොරව 2015 වසරේ සිට සාගර විශ්ව විද්‍යාලයට නිදහස් කර තිබුණි.

5. තිරසාර සංවර්ධනය

5.1 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්ක ලඟාකර ගැනීම

2017 අගෝස්තු 14 දිනැති අංක එන්පී/එස්පී/එස්ඩීපී/17 දරන ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් නිකුත් කරන ලද වකුලේඛය සහ තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 “නායාය පත්‍රය” ප්‍රකාරව මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය විසින් එම විෂය පථයට වැටෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් වී නොමැති වීම හේතුවෙන් එම කාර්යයක් සම්බන්ධ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු, ඉලක්ක හා එම ඉලක්ක කරා ලඟාවීම මැන බැලීම සඳහා වන දර්ශකයන්ද හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

6. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

6.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

සහන සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරී සහ විගණන සහකාරවරයෙකු අනුමත කර තිබුණ ද අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරී පමණක් සේවයෙහි යොදවා තිබුණි.

(ආ) 2009 ජුනි 09 දිනැති ඩීඑම්පී/2009(1) දරන කළමනාකරණ විගණන දෙපාර්තමේන්තු වකුලේඛය ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන වර්ෂය ආරම්භ වීමට ප්‍රථම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන අනුමත කර තිබුණේ 2017 මැයි 30 දිනදීය. එම වැඩසටහන මගින් සැලසුම් කර තිබූ විගණන කාර්යයන් 20 න් 7කට අදාළ පරීක්ෂාවන් සිදුකර නොතිබුණි.

6.2 ප්‍රසම්පාදනය හා කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

6.2.1 ප්‍රසම්පාදනයන්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ආයතනය විසින් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම විස්තරාත්මකව පිළියෙල කර නොතිබුණු අතර ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 4.2.2 ප්‍රකාර ප්‍රසම්පාදන කාලසටහනක් පිළියෙල කර ද නොතිබුණි. එමෙන්ම ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම අයවැයට අනුකූල වන ආකාරයට පිළියෙල කර හෝ යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- (ආ) ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම සඳහා රු. මිලියන 40.1 ක් වූ ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් පිළියෙල කර තිබුණද මිලදී ගෙන තිබුණේ රු.මිලියන 20.4 ක් එනම්, ඉන් සියයට 50.8 ක් වූ භාණ්ඩ පමණි. මෙහිදී ප්‍රමුඛතාවය ලබා දිය යුතු වූ පුහුණු කිරීම් හා පර්යේෂණ අංශවල ප්‍රසම්පාදනවලින් වර්ෂය තුළ ඉටුකරගෙන තිබුණේ පිළිවෙලින් සියයට 53 ක් හා සියයට 35 ක් පමණක් වූ අතර රු.500,000 ක් වැයකර මිලදී ගැනීමට සැලසුම්කර තිබූ පුස්තකාල පොත් මිලදීගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) පරිගණක හා මෘදුකාංග මිලදී ගැනීමට රු.මිලියන 2.3 ක් වෙන්කර තිබුණද එම ප්‍රමාණය සියයට 62 කින් ඉක්මවා රු. මිලියන 3.7 ක මිලදී ගැනීම් සිදුකර තිබුණි.

6.3 අයවැය පාලනය

අයවැයගත හා තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර සියයට 15 සිට සියයට 373 දක්වා වූ පරාසයක විචලනයක් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛණය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.4 වාර්ෂික වාර්තා සහාගත කිරීම

2015 සහ 2016 වර්ෂවල වාර්ෂික වාර්තා විගණන දිනය වූ 2018 ජූලි වන විටත් පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කර නොතිබුණි.

7. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර ආයතනයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකල යුතු වේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර

නිරීක්ෂණ

(අ) ගිණුම්කරණය	(i) වෙන් වෙන්ව දැක්විය යුතු වියදම් අයිතම එකට එකතු කර හා පොලී ආදායම් ගිණුම 3 ක් එකම ගිණුමක දැක්වීම.
	(ii) උපවිත වියදම් හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත නොකිරීම.
(ආ) ප්‍රසම්පාදන කටයුතු	(i) ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම විස්තරාත්මකව, හා අයවැයට අනුකූලව පිළියෙල කර නොතිබීම.
	(ii) සැලැස්ම ප්‍රකාරව කටයුතු නොකිරීම සහ අවශ්‍යතා විශ්ලේෂණයකින් තොරව ප්‍රසම්පාදනය සැලසුම්කර තිබීම.
	(iii) මිලදී ගැනීම් හා කොන්ත්‍රාත් පිරිනැමීමට පෙර පශ්චාත් සුදුසුකම් පරීක්ෂාවක් සිදුකිරීමට කටයුතු නොකිරීම.
(ඇ) ලිපිගොනු නඩත්තු කිරීම හා භාරකාරිත්වය	(i) නිලධාරීන් විසින් ලිපිගොනු විධිමත් ආකාරයෙන් නඩත්තු කර නොතිබීම හා ඒවායේ වගකීම නිසි පරිදි නිලධාරීන් වෙත පවරා දී නොතිබීම.
	(ii) නිලධාරීන් විදේශගතවීමේවලට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් ලිපිගොනු වෙන වෙනම නඩත්තු කිරීමට හා ගෙවීම් විස්තර වෙන වෙනම පවත්වා නොගැනීම.

- (ඇ) විභාග පැවැත්වීම
 නිසි සැලැස්මක් රහිතව විභාග පැවැත්වීම, පාඨමාලා සහතික සිසුන් වෙත ලබාදීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස්කර නොතිබීම හා විභාග පරීක්ෂකවරුන් ලෙස වගකිව යුතු නිලධාරීන් පත් නොකිරීම.
- (ඉ) වාහන උපයෝජනය
 වාහන ධාවන සටහන්වල භාවිතා කළ නිලධාරීන් විසින් අත්සන් තබා නොතිබීම, ඉන්ධන ගැලපුම් හා ගමන් කළ දුර සටහන් කර රියදුරු විසින් අත්සන් යොදා නොතිබීම.
- (ඊ) කාර්යසාධන වාර්තා
 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කාර්යසාධන වාර්තා කාලීනව සමාලෝචනය කර නොතිබීම.

එච්.එම්.ගාමිණි විජේසිංහ
 විගණකාධිපති